Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 294 (5885).
23 ДЕКАБРЬ 1985 й.
ДУШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

БУГУНГИ СОНДА:

● МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ — КПСС XXVII СЪЕЗДИГА. 1-бет.

● ПАРТИЯНИНГ СЪЕЗД ОЛДИ ҲУЖЖАТЛАРИ — УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА. 2-бет.

● АДАБИЕТ ВА САНЪАТ ЯНГИЛИКЛАРИ. 3-бет.

● Идеология ишлари хроникаси

ЛОЙИҲАЛАР МУҲОКАМАСИГА БАҒИШЛАБ

КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси, таклиф этилаётган ўзгартишлар билан КПСС Устави, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 — 1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳалари муҳокамаси ҳамма жойда қизғин, ғоят манфаатдорлик билан ўтмоқда. Яқинда «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлиб ўтган йиғилиш ана шу — КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1985 йил) Пленуми маъқуллаган съездолди ҳужжатлари муҳокамасига бағишланди.

Унда бирлашманинг бош директори В. Б. Бобоев, электр-монтаж цехи бошлиғининг ўринбосари А. Хонкелдиев, 34-цех монтажчиси С. Гавриленко ва бошқалар сўзга чиқишиб, бу съездолди ҳужжатларининг аҳамияти, янги талаблар нуқтаи-назаридан ҳар бир коммунист, ҳар бир ишчи-хизматчи олдига қўйилаётган юксак талаблар, меҳнат активлигини янада ошириш ҳақида гапиришди. Ўн икинчи беш йилликда кол[...] лектив олдида турга[н] вазифаларга, меҳна[т] унумдорлигини ошириш[...] янги дастгоҳларни жо[...] рий этиш, капитал қури[...] лиш, Ўзбекистон Ком[...] партияси Марказий Ко[...] митетининг XVI пленуми талаблари асосида кадр[...] лар билан ишлаш маса[...] лаларига катта эътибо[р] қаратилди.

МУНОСИБ МУКОФОТ

Ўзбекистон ССР Давлат меҳнат комитети ҳузурида муваффақиятли фаолият кўрсатаётган касб танлаш бўйича консультациялар ва ёшларни касбга йўллаш кабинети кўплаб ибратли тадбирларни амалга оширди. Ўзига хос касб ва маҳорат мактабига айланиб қолган бу кабинет бундан 6 йил олдин иш бошлаган эди.

У республикамиздаги қатор билим ўчоқлари, ўқувчилар меҳнат ва дам олиш лагери, саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотлари билан яқин алоқа боғлаган ҳолда ёшларни жўшқин меҳнатга тайёрлаш бўйича кўплаб фойдали методик тавсияларни ишлаб чиқди. Ишчи касбини улуғловчи тўпламларни босмага тайёрлади.

Ҳозир кабинет ҳузурида ёшларни касбга йўллаш билан шуғулланаётган мутахассислар малакасини ошириш бўйича ойлик курслар ҳам фао[...] лият кўрсатмоқда. У[...] атрофига малакали пе[...] дагог, психолог, журна[...] листларни бирлаштирга[н] мазкур даргоҳ намуна[...] ли ишлари учун СССР[...] Халқ Хўжалиги Ютуқла[...] ри Виставкасининг у[...] марта қатнашчиси бўлди[...] Мамлакатимизнинг бо[ш] кўргазмаси уни яқинда биринчи даражали дип[...] лом билан тақдирлади.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

БЕШ ЙИЛЛИККА — ЗАРБДОР ЯКУН

Шаҳримиз меҳнат коллективларида ўн биринчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш учун кураш авжига чиқмоқда. Ўзбекистон пойтахтининг меҳнаткашлари йиллик планни бажарибгина қолмай, уни ортиғи билан адо этишга, янги беш йилликнинг дастлабки кунлариданоқ унумли меҳнат қилиш учун пухта замин яратишга интилмоқдалар.

Тошкент экскаватор заводи коллективида айнан шу кайфият ҳукмрон. Корхонада кенг қулоч ёйган меҳнат беллашувида пешқадамлик қилаётганлардан бири — Д. Поярков бошлиқ коммунистик меҳнат бригадасидир. Бу коллективда меҳнат интизоми мустаҳкам, ишчиларнинг ўзаро ҳамкорлиги яхши йўлга қўйилган. Шу кунларда бригада 1986 йил ҳисобига меҳнат қилаяпти.

И. Чернецов мазкур заводда йигирма олти йилдан бери баракали меҳнат қилади. Социалистик мусобақа пешқадами смена топшириқларини бир ярим баравар ортиғи билан адо этмоқда.

СУРАТЛАРДА: пешқадам комплекс бригада аъзолари (чапдан ўнгга) токарь-автоматчи С. Малов, фрезерчи В. Хазинуров, силлиқловчи И. Калтушкин, бригада бошлиғи Д. Поярков; моҳир фрезерчи И. Чернецов.

М. Нуриддинов фотолари.

ЮКСАК МАРРАЛАР

Октябрь революцияси орденли Ўрта Осиё темир йўлининг сигнализация ва алоқа-техника устахоналарида КПСС XXVII съезди шарафига бошланган мусобақа тобора авж олмоқда. Темирйўлчилар меҳнат ветерани, коммунист Григорий Яковлевич Шестаков ташаббусини маъқуллаб, аввал қабул қилинган социалистик мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар. Улар резервлардан ва янги техникадан самарали фойдаланиш туфайли беш йиллик топшириқни муддатидан олдин бажаришга муваффақ бўлишди. Коммунистларнинг ташаббуси билан йил охирига қадар планга қўшимча 15 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашга аҳд қилинди.

Корхона меҳнатчилари Ўрта Осиё темир йўл магистралининг барча бўлинмалари буюртмаси бўйича сигнализация ва алоқа системаси учун буюмлар тайёрлашади. Бу маҳсулотларни кўп ва сифатли тайёрлашга слесарь Н. Ерискина, токарлар А. Власов, А. Костенко, Ф. Романенко, пайвандловчи Ф. Федков ва бошқа илғорлар ҳисса қўшишмоқда. Уларнинг кўплари ҳозир келгуси беш йиллик ҳисобига меҳнат қилишяпти.

ТАКОМИЛЛАШГАН АВТОМАТЛАР

Маиший химия товарларини қадоқлаш ва жойлаш тажриба-конструкторлик технология бюросининг коллективи ўн биринчи беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажарди. Техника мутасаддилари маскани шу ойда ўнта автоматик линияни тайёрлаб меҳнат рапортига имзо чекди.

Бу ускуналар мамлакатимизнинг Ленинград, Киев, Брест, Владивосток шаҳарларидаги корхоналарда ўрнатиш учун мўлжалланган. Тошкент тажриба конструкторлик технология бюроси шу беш йилликнинг ўзида ҳаммаси бўлиб 390 га яқин бундай такомиллашган автоматларни тайёрлаб ишлаб чиқаришга тадбиқ этди.

МИЖОЗЛАР МАМНУН

Тошкентдаги «Реле ва автоматика» заводининг маҳсулотлари кўпгина чет эл мамлакатларининг электрлаштириш мутахассисларига манзур бўлмоқда.

Бу корхонада тайёрланаётган паст вольтли аппаратуралар атом ва оддий электростанцияларни бунёд қилишда, турли механизациялашган линиялар ва автоматларни бошқаришда қўл келмоқда. Ана шунинг учун ҳам корхона маҳсулотига бўлган талаб ошганлиги туфайли маҳсулот сифати ва ҳажмини оширишга алоҳида эътибор берилмоқда. Корхона яқиндагина Афғонистон, Болгария, Вьетнам, Куба, Монголия, Югославия мамлакатларининг буюртмасини бажариб, уларнинг адресига ўз маҳсулотларини жўнатди.

● Пойтахт қурилишларида

Ётоқхона ишга тушди

Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармасига қарашли 4-трестнинг 18-қурилиш бошқармасида меҳнат қилаётган Владимир Мехов бошлиқ комплекслашган бригада коллективи «КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик шиори!» остида ўтаётган социалистик мусобақада пешқадамлик қилиб келмоқда. Коллектив иш вақтидан, илғор иш усулларидан, кичик механизациядан оқилона фойдаланиш туфайли қувончли ютуқларни қўлга киритиб келмоқда. Меховчилар ана шу омилларга таяниб ишлаган ҳолда Луначарское шоссесида яна бир объектни тез ва соз қуриб беришга муваффақ бўлдилар. Бу тўққиз қаватли 224 ўринли ётоқхонадир.

— Бригадамиз коллективи,— дейди етакчи Владимир Мехов,— партиямизнинг съездолди ҳужжатларини яқиндан ўрганмоқда. Айниқса, Асосий йўналишларнинг капитал қурилиш бўлимидаги сўзлар бизга жуда маъқул бўлди. Биз ўзимизга тегишли хулоса чиқариб олган ҳолда ҳаракат қилмоқдамиз. Мақсадимиз КПССнинг навбатдаги съездини муносиб меҳнат армуғонлари билан кутиб олишдир. Айни пайтда келгуси йилнинг январь ойи ҳисобига меҳнат қилмоқдамиз. Съезд очилишига қадар квартал планини бажарамиз.

ИЗЛАНИШЛАР МАСКАНИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Физиология илмий-текшириш институтида ёш олимлар билан ишлаш намунали йўлга қўйилган. Кейинги вақтда ёш истеъдодлар учун қатор қулай имкониятлар муҳайё этилди.

Бу йирик илмий муассаса базасида ўқув-илмий ишлаб чиқариш комплексининг барпо қилиниши нур устига аъло нур бўлди. Бўлажак илмий кадрлар малакасини ошириш, уларда мустақил изланишлар кўникмасини ўстириш, тадқиқотларга дадил киришиш мақсадида амалга оширилган бу тадбир ўзининг порлоқ истиқболига эга.

Илмий марказда В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети ва Андижон Давлат педагогика институти студентлари ҳамда аспирантлари илмий изланишлари учун барча шарт-шароитлар яратиб берилди.

ТЕЛЕГРАФ ТАРАҚҚИЙ ЭТАДИ

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг бош павильонида «Республика марказий телеграфи илмий-техника тараққиётини жадаллаштириш йўлида» тематик кўргазмаси ўз ишини бошлади.

Бу кўргазмага марҳамат қилувчи томошабинлар Тошкентдаги марказий телеграфнинг ишлаб чиқариш илғорлари ютуқлари ва оддий иш[...] кунлари ҳақида ҳико[...] қилувчи экспонатлар би[...] лан қизиқиб танишмоқ[...] далар.

Марказий телеграф бугунги кунда янги электрон-ҳисоблаш алоқа техникаси ва аппаратуралари билан жиҳозланган корхона бўлиб, бир суткада 250 мингта телеграф маълумотини манзилларга узатмоқда.

КУМУШ МЕДАЛЬ СОВРИНДОРИ

Муносиб ўринбосарларнинг бу маскакида техника ижодкорлигига ҳам катта аҳамият берилмоқда. Чиндан ҳам шаҳримиздаги 6-ўрта ҳунар-техника билим юрти ўқувчилари қўли билан кўпгина моделлар, мўъжаз дастгоҳлар тайёрланди. Кўргазмали қуроллар сифатида фойдаланилаётган бу хил экскаваторларнинг ҳаракатланувчи моделлари, бульдозер ва кўтарма кранлар макетлари билан ўқув кабинетларида танишиш мумкин.

Ижодкор ўқувчилар ясаган дурадгорлик дастгоҳи эса кўпчиликнинг эътиборини ўзига тортади. Ана шу дастгоҳ ёрдамида барча дурадгорлик ишларини амалга оширса бўлади.

У энг яхши экспонатлар сифатида Москвадаги Бутуниттифоқ Халқ Хўжалиги Ютуқлари Кўргазмасига юборилди. Билим юртининг моҳир қўллари тайёрлаган бу экспонат юқори баҳоланиб, мамлакатимиз Бош кўргазмаси кумуш медали билан тақдирланди.

КЎРГАЗМА ОЧИЛДИ

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида таниқли рассом Тельман Муҳамедовнинг график асарларидан тузилган янги кўргазма очилди. Кўргазмада мусаввирнинг турли йилларда яратган асарлари — карикатуралар, суратлар намойиш этилмоқда.

Маълумки, Москва, Будапешт шаҳарларида бўлиб ўтган кўргазмаларда рассомнинг асарлари катта муваффақият қозонди. Бу кўргазмаларда унинг «Зумрад ва Қиммат», «Уч баҳодир», «Камбағалнинг қизи» сингари ўзбек халқ эртакларига ишланган суратлари чет эллик санъат ихлосмандлари диққатини ўзига жалб этди. Ғафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти ўз вақтида яхши туҳфа тайёрлаганди. Тельман Муҳамедовнинг ўзбек халқ эртакларига чизган суратлари откриткалар сифатида оммавий нусхаларда чоп этилиб, кўпчиликка ҳавола қилинганди.

● Маданият хроникаси

ЯНГИ АСАРЛАР ЯНГРАДИ

Тошкентда бўлиб ўтган Ўзбекистон композиторлар союзи правлениеси навбатдаги пленуми ўзбек совет композиторлари олдига янги вазифаларни қўйди. Пленумда бастакорларнинг янги асарларида совет турмуш тарзини ҳамда унинг маънавий ақл-идроки ва ҳис-туйғуларини юксак дид билан янада чуқурроқ ифодалашга эътибор бериш уқтириб ўтилди. Яқинда ушбу пленумга бағишланиб ўтган кечада Тошкент Давлат маданият институти концерт залига атоқли ўзбек композиторлари, педагоглар ва шу институтнинг студент ёшлари ҳозир бўлдилар. Кечада Тўхтасин Жалилов номли Ўзбекистон Давлат халқ чолғу асбоблари оркестри иштирокида композиторлар н и н г асарлари ижро этилди. Концерт композитор Тўлқин Қурбоновнинг «Қўшчинор» деб номланган рапсодияси билан бошланди. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Мирза Тоиров найда оркестр жўрлигида Эргаш Шукруллаевнинг «Орзу» асарини, хонанда Ҳуррият Исроилова эса Фарҳод Алимовнинг «Севги таронаси» қўшиғини ижро этдилар. Янги асарлардан тузилган концерт номерларидаги композиторлардан Феликс Янковскийнинг ғижжак ва оркестр учун ёзилган «Бағишлов» асари ғижжакчи Қаҳрамон Назиров ижросида янгради. Шулар билан бир қаторда Э. Налбанов, Мардон Насимов, Борис Гиенко, Б. Зудовларнинг асарлари зўр қизиқиш билан тингланди.

Х. ИБРОҲИМОВ.

Қаҳрамонона ҳаётни мадҳ этиб

Бундан чорак аср муқаддам Тошкентдаги тўқимачилар маданият саройида хор коллективи тузилган эди. Уруш ва меҳнат ветеранларидан ташкил топган бу ҳаваскорлик коллективи репертуарида ҳозир талайгина қўшиқ бор. Йигирманчи йиллар комсомолларининг жасоратга тўла ҳаёт йўли, совет кишиларининг улуғвор меҳнат зафарларини мадҳ этувчи номерлар айниқса тингловчиларга манзур бўлмоқда.

Ана шу ижрочилик маҳорати учун унга халқ хори деган фахрли ном берилди. Бундан руҳланган ҳаваскорлар янги концерт программасини тайёрлашга киришдилар. Композиторлардан С. Туликовнинг «Ватан», А. Новиковнинг «Йўллар» каби қўшиқлари ҳам маҳорат билан ижро этилади.

Хор коллективи бу программани партиямизнинг шонли XXVII съездига бағишлади.

А. АЛИЕВ.

● *Тошкент шаҳар партия комитетида*

Ишлаб чиқариш қувватларидан самарали фойдаланайлик

ИШ ЖОЙЛАРИНИ АТТЕСТАЦИЯЛАШ ВА РАЦИОНАЛИЗАЦИЯЛАШ—КАСАБА СОЮЗ КОМИТЕТЛАРИ ФАОЛИЯТИНИНГ МУҲИМ УЧАСТКАСИ

Тошкент шаҳар партия комитети КПСС аъзолари, «Ташсельмаш» заводи касаба союз комитети раиси В. П. Абрамов ва «Таштекстильмаш» заводи касаба союз комитети раиси Р. А. Алимовнинг КПСС Марказий Комитетининг «К. Е. Ворошилов номли Днепропетровск комбайн заводи коллективининг иш жойларини аттестациялаш ва рационализациялаш асосида ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш соҳасидаги иш тажрибаси тўғрисида»ги қарори асосида корхоналарда иш жойларини аттестациялаш ва рационализациялашни таъминлаш борасидаги ҳисоботини тинглади.

Шу масала бўйича қабул қилинган қарорда таъкидланадики, коммунистлар, «Ташсельмаш», «Таштекстильмаш» заводлари касаба союз комитетлари раислари В. Абрамов ва Р. Алимов цех ва касаба союз группаларининг ва бутун меҳнат коллективининг куч-ғайратини иш жойларини аттестациялаш ва рационализациялаш асосида ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш самарадорлигини янада оширишга жалб этишга қаратилган маълум ишларни амалга оширишяпти.

«Ташсельмаш» заводида иш жойларини аттестациялаш ва рационализациялаш бўйича комплекс ташкилий-техник ва сиёсий тадбирлар плани ишлаб чиқилган. Унинг бажарилишининг бориши доимий ҳаракатдаги ишлаб чиқариш кенгаши мажлисида қараб чиқилди. Белгиланган тадбирларнинг амалга оширилиши 2.835 иш жойини (ёки 80 процентини) аттестациядан ўтказиш, 2,1 минг квадрат метр ишлаб чиқариш майдонини бўшатиш, 392 иш жойини қисқартириш ва 471 ишчини бошқа ишларга ўтказиш, 207 та ускунани сотиш имконини берди. Натижада тадбирларни амалга оширишдан кутилаётган иқтисодий самара 749,3 минг сўмни ташкил этди.

«Таштекстильмаш» заводида иш жойларини аттестациялаш ва уларни рационализациялаш цехлар, участкалар, бригадаларнинг умумий йиғилишларида муҳокама этилди. Бу ерда уларни амалга ошириш бўйича тадбирлар ва корхона стандарти ишлаб чиқилди. Улар коллектив шартномага ва коллективни социал-иқтисодий ривожлантиришнинг беш йиллик плани лойиҳасига киритилди.

Шу билан бирга коммунистлар, «Ташсельмаш» заводи касаба союз комитети раиси В. Абрамов, «Таштекстильмаш» заводи касаба союз комитети раиси Р. Алимовнинг меҳнат коллективи аъзоларини иш жойларини аттестациялаш ва рационализациялаш асосида ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланишни янада яхшилашга жалб қилиш ва уни бошқаришда маълум камчилик ва нуқсонларга йўл қўйишган.

Корхона касаба союз комитетлари цех касаба союз ташкилотлари ва группаларини корхонани ривожлантиришнинг туб масалаларини ҳал этишга йўналтирмаяпти, шу мақсадларда ишчи ва хизматчиларнинг йиғилишларидан, доимий ҳаракатдаги касаба союз кенгашларидан, Фан-техника жамияти ва Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамияти ташкилотларидан суст фойдаланяпти.

Шу нарса таъкидландики, коммунист В. Абрамов цех касаба союз ташкилоти ва группаларига иш жойларини аттестациялаш ва рационализациялашда амалий ёрдам кўрсатмаяпти, белгиланган тадбирларни амалга оширишни етарли назорат қилмаяпти. Корхонадаги мавжуд камчиликлар оқибатида шу йилнинг тўққиз ойи мобайнида ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш коэффициенти 0,04 га камайди, фонд самарадорлиги 4 тийинга пасайди, меҳнат унумдорлиги плани 2,4 процентга бажарилмади, ўқиш суръати 0,6 процентга камайди.

Коммунист Р. Алимов раҳбарликнинг услуб ва методларини суст қайта қуряпти. «Таштекстильмаш» заводи касаба союз комитети, цех касаба союз ташкилотлари ишлаб чиқаришни интенсивлашга қаратилган, мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан ва меҳнат ресурсларидан иш жойларини аттестациялаш ва уларни рационализациялаш асосида самарали фойдаланиш, ишлаб чиқаришни интенсивлашга қаратилган ишларни изчил амалга оширмаяпти.

Шу нарса таъкидландики, Р. Алимов бу масалаларни ҳал этишда қатъият ва принципиаллик кўрсатмаяпти, аттестациялаш бўйича ишларнинг боришини таъсирчан назорат қилмаяпти, касаба союз мажлисларида ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этиш масалалари бўйича раҳбарлар ва мутахассислар ҳисоботини тингламаяпди. Аттестация комиссияси таркибида илғор ишчилар, бригадирлар йўқ, аттестация комиссиялари аъзолари билан ўқув ташкил этилмаган.

Иш жойларини аттестациялаш ва рационализациялаштиришга юзаки ёндошув оқибатида аслида асосий ишлаб чиқаришда ишчилар озод этилмаган, уларнинг меҳнат шароити яхшиланмаган. Айрим цехларда ускуналарнинг бандлиги паст, кам малакали ва қўл ишида банд бўлган ишчиларнинг салмоғи аслида камаймаяпти.

«Таштекстильмаш»да меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада усулига етарли эътибор берилмаяпти, бригадаларнинг учдан бир қисми кам сонли, самарали ишламаяпти, уларда хўжалик ҳисоби жуда суст жорий этиляпти.

Ҳар икки корхонада ҳам социалистик мусобақага раҳбарликда жиддий нуқсонлар бор, у иш жойларини аттестациялаш ва рационализациялаштиришни сифатли ўтказишга суст йўналтирилган. Касаба союз комитетлари ишлаб чиқаришни бошқаришда меҳнат коллективлари тўғрисидаги Қонунда белгиланган ҳуқуқ ва ваколатдан етарли фойдаланмаяпти.

Заводларнинг партия комитетлари касаба союз ташкилотларига раҳбарликни бўшаштириб юбордилар, муҳим масалаларни ҳал этишда уларнинг ролини ошириш тўғрисида қайғуришмаяпти. Ҳамза ва Фрунзе район партия комитетлари корхоналар касаба союз комитетлари фаолияти услуб ва методларини такомиллаштиришга етарли эътибор бермаяпти.

Тошкент шаҳар партия комитети КПСС аъзолари, «Ташсельмаш» заводи касаба союз комитети раиси В. Абрамов ва «Таштекстильмаш»» заводи касаба союз комитети раиси Р. Алимовнинг диққат-эътиборини иш жойларини аттестациялаш ва рационализациялашда цех ва группалар касаба союз ташкилотларига раҳбарликдаги камчиликларга қаратди, белгиланган нуқсонларни бартараф этиш ва уларни меҳнат коллективларининг умумий йиғилишларида қараб чиқиш бўйича аниқ тадбирлар ишлаб чиқиш мажбуриятини юклади. Касаба союз ташкилотларига меҳнаткашларни КПСС Марказий Комитети апрель (1985 йил) ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларини бажаришга, ишлаб чиқаришга фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этишни тезлаштириш асосида интенсивлашни давом эттириш ва КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олишга жалб этиш бўйича касаба союз ишларини янада кучайтиришни таъминлаш таклиф этилди. СССРнинг меҳнат коллективлари тўғрисидаги Қонунига мувофиқ меҳнаткашларнинг ишлаб чиқаришни бошқаришдаги ваколатидан тўла фойдаланиш лозим.

Ишнинг манфаатлари ишчилар, инженер-техник ходимларнинг иш жойларини аттестациялаш ва рационализациялашни амалга оширишда ишчилар, инженер-техник ходимларнинг кенг иштирок этишини таъминлашни, шу масалалар бўйича комиссия раисларининг ҳисоботларини президиумларда, касаба союз комитети мажлисларида мунтазам тинглаш, Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамияти, Фан-техника жамияти, Ихтирочилар ва рационализаторлар бюроси ва бошқа жамоат ташкилотларининг фаолиятини активлаштиришни тақозо этади. Социалистик мусобақа формаларини такомиллаштириш, уни меҳнат унумдорлигини, маҳсулот сифатини оширишга, ишлаб чиқариш қувватлари, хом ашё, материаллар, энергия, ишчи кучидан фойдаланишни яхшилашга, тежамкорлик режимини кучайтиришга қаратиш лозим.

Корхоналарнинг партия комитетларига касаба союз комитетларининг ижодий активлигини ўстириш ва ролини оширишда, таъсирчан социалистик мусобақани ва иш жойларини аттестациялаш ва рационализациялаш бўйича кўрик-конкурслар ташкил этиш таклиф этилди. КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1983 йил) Пленуми кўрсатмаларидан келиб чиқиб, иш жойларини аттестациялаш ва рационализациялаштиришда расмиятчиликка қатъий чек қўйиш, ҳар бир ишчининг, бутун меҳнат коллективининг бу ишдан манфаатдорлиги ортишига эришиш лозим.

ЯНГИ АВТОБУСЛАР

«Главташпассавтотранс» бошқармасига қарашли 3-автобус паркидан ҳар куни 151 та автобус маршрутларга чиқарилиб, улар 200 минг йўловчига хизмат кўрсатмоқда. Беш йиллик планни 15 декабрда бажарган аҳил коллектив пландан ташқари 200 минг сўмлик фойда беришга аҳд қилди.

Бугунги кунда корхона машина парки янги ЛАЗ — 694 «Н» маркадаги кўп йўловчилар кетадиган транспорт ҳисобига кўпайиб бормоқда. Яқинда ана шу маркадаги машиналардан олтитаси олинди. Бу қулай машиналар «11э», «31э», 35, 59, 76-маршрутдаги йўловчиларга хизмат кўрсата бошлади.

«ЎРМОН МАЛИКАСИ» ТОШКЕНТДА

Янги йил байрамига саноқли кунлар қолди. Республикамиз аҳолиси учун Иркутск областидан 150 минг туп янги йил дарахтчиси келтирилди. Бу арчаларнинг 57 мингтаси шаҳримизда ташкил этилган дўконларда бугундан бошлаб сотилади.

Сунъий арчалар, ҳар хил янги йил ўйинчоқлари ва безаклари шаҳримиз савдо шахобчаларида сотилмоқда.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ

ҲАЁТИМИЗ ПРОГРАММАСИ

КПССНИНГ ЯНГИ ТАҲРИРДАГИ ПРОГРАММАСИ, ТАКЛИФ ЭТИЛАЁТГАН ЎЗГАРТИШЛАР БИЛАН ПАРТИЯ УСТАВИ, СССРНИ ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1986—1990 ЙИЛЛАРГА ВА 2000 ЙИЛГАЧА БЎЛГАН ДАВРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ ЛОЙИҲАЛАРИ — УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА.

Партия турмуши: идеология ва ҳаёт

XXV Тошкент шаҳар партия конференциясида таъкидланганидек, бу коллектив ўн биринчи беш йилликнинг ўтган йилларида сидқидилдан ишлади, муайян ютуқларни қўлга киритди. Бироқ эришилган муваффақиятлар билан кифояланиш коммунистларга хос хислат эмас. Чкаловликлар доимо олға интиладилар. Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитетининг апрель ва октябрь (1985 йил) Пленумлари қарорларини изчил амалга ошириш, партиямизнинг навбатдаги XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Давр билан ҳамнафас

КПССнинг янги таҳриридаги Программаси лойиҳаси, таклиф этилаётган ўзгартишлар билан КПСС Устави лойиҳаси, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳаси бизда чуқур ва катта қизиқиш билан ўрганилмоқда. Коммунистлар, пропагандистлар бу ҳужжатлардаги КПССнинг программавий мақсадларини, бош йўлининг энг муҳим масалаларини, иқтисодий стратегиясини ва съездолди ҳужжатлари билан боғлиқ бўлган коллектив олдида турган вазифаларни меҳнатчиларга кенг тушунтиришга интилишяпти. Уларнинг олдига шундай вазифа қўйилган: ҳар бир меҳнатчи конкрет амалий вазифаларни ҳал этишга иложи борича кўпроқ ҳисса қўшишига кўмаклашиш зарур.

Умумхалқ муҳокамасига қўйилган съездолди ҳужжатлари муҳокамаси коллективимиз ўртасида ҳам ғоят катта қизиқиш уйғотяпти. Идеология кадрлари, партия активистлари, цехларнинг раҳбарлари коллективларда лекция ва суҳбатлар ўтказишяпти, йиғилишларда эса Пленум материаллари ҳар бир киши қалби ва онгига сингдириляпти.

Ҳозир партия ташкилотларининг асосий диққат-эътибори туб проблемаларга қаратилмоқда. Булар коллектив ҳаётининг барча томонларини қамраб олган. Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, жаҳон даражасига жавоб берадиган маҳсулотлар ишлаб чиқариш, бошқариш ва планлаштиришни такомиллаштириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, хўжасизлик ва талонтарожга, тартиб ва интизомни бузувчиларга қарши курашни кучайтириш масалалари шулар жумласидандир. Бу кўп жиҳатдан идеология проблемаларини ҳал этиш ишларини тўғри йўлга қўйиш ва унинг самарадорлигини оширишга боғлиқдир.

2-цехда пропагандист О. Атурин ва С. Терешченколар иқтисод ва тежамкорлик масалалари бўйича суҳбатлар ўтказишди. Шуни айтиб ўтиш керакки, партия ўқуви системасидаги машғулотларда бу пропагандистларнинг маҳорати айниқса яққол намоён бўлмоқда.. Булар шунчаки суҳбат бўлмай, балки ҳар бир коммунистнинг ўз шахсий тежамкорлик ҳисобида зиммага олган социалистик мажбуриятларини қандай бажараётганликлари борасида ўзига хос ҳисоботга айланмоқда. А. Чеботарев бошлиқ слесарлар бригадаси вақтдан ўзиб ишлаяпти. Улар ҳозиргача фақат тежалган хом ашё ҳисобига икки кун ишлаб беришди.

Кўпчилик тингловчилар резервларни қидириб топишга, ишчилар меҳнатини енгиллаштиришга қаратилган турли таклифлар киритиб, ишлаб чиқаришни такомиллаштиришга ҳисса қўшмоқдалар. Масалан, слесарь Ф. Полтаев бригаданинг партия ташкилотчиси ҳисобланади. У кенг истеъмол моллари деталларини ишлашни токарлик станогидан накат станокларига ўтказишни таклиф қилди. Хўш, бу қандай самара беради? Энг аввало ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифати анча яхшиланади. Меҳнат сарфи эса камаяди. Ўртача йилига фақат шу таклифнинг ўзидан 3000 сўм фойда кўрилади.

22-цехда илмий коммунизм мактаби тингловчилари социалистик мусобақа самарадорлигини таҳлил этишди. Бу қандай самара берди? Бригадада мусобақа оперативлиги ва ошкоралиги ошди. Бригаданинг ҳар бир аъзоси бугун ким қайси ўринда эканлигини ва эртага нималар қилиши лозимлигини жуда яхши билади. Кишилар меҳнатига унинг натижасига қараб баҳо бериляпти.

Пропагандист А. Неутолимов ўз тингловчиларини ва бутун коллективни халқ мулкига тежамкорлик билан муносабатда бўлиш ва ҳар бир иш жойида тежамкорликка эришиш руҳида тарбияламоқда. Бу ерда айниқса электр энергиясини тежашга эътибор катта. Мунтазам рейдлар ташкил этиляпти. Бирон киловатт-соат электр энергиясини ҳам беҳуда сарф қилмасликка интилишяпти.

20 декабрда ўтказилган ягона сиёсий кун «Озиқ-овқат ресурслари исроф бўлмасин!» мавзуига бағишланди. Унда жуда муҳим масалалар кўтарилди. Ҳақиқатан иқтисод ва тежамкорлик фақат хўжалик аҳамиятигагина эга бўлиб қолмасдан, балки ҳозирги шароитларда тарбиявий ахлоқий аҳамиятга ҳам эгадир. Иқтисод режимини кучайтириш бу иқтисодий сиёсатнинг муҳим йўналишларидан биридир. КПСС XXVII съездига қизғин ҳозирлик кўрилаётган шу кунларда, съездолди лойиҳалари муҳокамаси авж олиб кетган шу кезларда коллективни юксак унум билан ишлашга сафарбар этиш ҳар бир коммунист, пропагандист — идеология активисти олдида турган энг муҳим вазифа эканлигини яхши тушунамиз.

И. ПАРНИС,
В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитети методик Советининг аъзоси.

Октябрь революцияси номли тепловоз ремонти заводи коллективи кун сайин съездолди мусобақасини авж олдиряпти. Корхонада ўн биринчи беш йилликни муваффақиятли якунлаб, янги беш йиллик режалари тузиб чиқилмоқда.

СУРАТДА: корхонанинг бир группа илғор ишчилари.

Т. Каримов фотоси.

• Таклифларимиз

АЙНИ МУДДАО

Бешқайрағоч массивининг Максим Горький маҳалласида истиқомат қиламан. Оиламизни чинакам бахтиёр деса бўлади. Чунки оилада камол топган ўн фарзандимнинг кўпчилиги олий маълумотли. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, биз оналарга партия ва ҳукуматимиз чинакам ғамхўрлик кўрсатмоқда. СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳасида бу нарсага алоҳида эътибор берилган. Жумладан, лойиҳанинг **«Х. Социал ривожланиш, халқ турмуш даражасини ошириш»** бўлимидаги **«Болали оилаларга ёрдам кўрсатиш кенгайтирилсин, хотин-қизларнинг меҳнат ва турмуш шароити яхшилансин. Оналар учун мамлакат районларига қараб болани парвариш қилишга қисман пул тўланадиган отпуска миқдори босқичма-босқич оширилсин»**, деййилган жумлалар юқоридаги фикримнинг исботидир. Шу ўринда бир нарсани таъкидламоқчиман. Лойиҳадаги **«Ҳомиладор аёллар учун ихтисослаштирилган профилакторийлар тармоғи ривожлантирилсин»** деган жумлалардан кейин **«Ва уларга медицина хизмати кўрсатиш янада яхшилансин»**, деган сўзлар қўшиб қўйилса айни муддао бўлар эди.

Н. АҲМЕДОВА,
Қаҳрамон она.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси янги таҳрирдаги Программасининг лойиҳасида ва СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳасида ўн иккинчи беш йилликда ва 2000 йилгача бўлган даврда турар жой проблемасини ҳал этишни жадаллаштириш алоҳида социал аҳамиятга эга бўлган иш деб қаралади. Шу нуқтаи-назардан пойтахтда ҳам келгусида уй-жой қурилишини кенг кўламда давом эттириш, замонавий уй-жойлар қуришга катта эътибор берилади.

КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасида уй-жой муаммосини ҳал этишни тезлаштиришнинг кўзда тутилганлиги, бу албатта совет кишиларининг турмушини янада яхшилаш тўғрисида партия ва ҳукуматимизнинг кўрсатаётган ғамхўрлиги нишонасидир. Ўзбекистон ССР Уй-жой кодексига биноан келгусида Тошкент аҳолисини, ҳар бир оилани замонавий уй-жой билан таъминлаш, ҳар бир киши бошига 10 квадрат метр ҳисобида турар жой майдони яратиб бериш кўзда тутилган. Шаҳар аҳолиси юксак суръатларда ўсиб бораётган ҳозирги мураккаб шароитда бу маррага эришиш учун уй-жой қурилишини янада ривожлантириш, уйсозлик комбинатлари қувватини янада ошириш зарур. Албатта буларга ҳажм-блокли уйсозлик ва янги уйсозлик комбинатларини ишга тушириш, уларнинг янги қувватларини ўзлаштириш туфайли эришилади. Беш йиллик охирига бориб, йиллик ҳажмда 1,5 миллион метр квадрат уй-жойни ишга тушириш белгиланган.

Уй-жой қурилишида асосий эътибор сифатга қаратилиши лозим. Чунончи, КПССнинг янги таҳрирдаги Программасида ҳам бу ҳақда уқдириб ўтилади: «Турар-жой қурилишининг сифатига, квартиралар ва уйларнинг яна ҳам қулай ва шинам бўлишига, планировкасини яхшилашга, уларни техник воситалар билан таъминлашни такомиллаштиришга алоҳида эътибор берилади».

• Меъмор мулоҳазалари

УЙЛАР БЎЙ ЧЎЗАДИ

Бу вазифани амалга ошириш учун энг аввало эски лойиҳалардан бутунлай воз кечиш ва янги лойиҳалар асосида қуриладиган уйларга тўла-тўкис ўтиш лозим. Чунки янги лойиҳалар асосида ишланган уйлар замонавий уй-жой стандартларига тўла жавоб беради. Шу билан бирга, шаҳар территориясининг чегараланганлигини ҳам ҳисобга олиб, тўрт ва беш қаватли уйлар қуришдан воз кечиш, ялпи тўққиз, 12 ва 16 қаватли йирик панелли, ҳажм-блокли ва монолит темир-бетонли уйларга ўтиш зарурати туғилади. Ҳозирда қурилаётган тўққиз қаватли уйлар кўпгина қулайликлари жиҳатидан ўзини оқламоқда. Агар илгари тўрт-беш қаватли уйлар қурилган бўлса, эндиликда, яъни келгуси беш йилликда тўққиз қаватли йирик панелли ва ҳажм-блокли уйлар қурилиши кенг қулоч ёйди.

Бу вазифани ҳал этиш мақсадида «ТашЗНИИЭП» институти коллективи кенг кўламда илмий-конструкторлик изланиши олиб боряпти. Институт амалга оширган тадқиқотлар асосида 1982 йили 1-уйсозлик комбинатининг 4—5 қаватли уйлари буюмларидан 8—9 қаватли уйларнинг лойиҳаларини ишлаб чиқаришга киришган эди. Жумладан, Оҳангарон шоссесида 1983 йили дастлабки ана шундай уй бунёд этилди. Айни пайтда шундай уйлардан бир нечтаси бунёд этилмоқда. Янги уйларда илгаригиларига нисбатан смета баҳосини ўзлаштириш ва асосий материалларни сарф этиш 10—15 процентга қисқарди ва шу билан бирга уларнинг сифати ошди.

Тўққиз қаватли уйларни Тошкентдек сейсмик жойда қуриш мақсадга мувофиқми, деган савол туғилиши табиий. Институтимизда монолит туташмаларини ривожлантириш туфайли ўн олти қаватли экспериментал уй лойиҳаси ишлаб чиқилган. Бундай уйларнинг қурилиши Новополторацкий кўчасида бошланди. Уларнинг техник-иқтисодий кўрсаткичлари зилзилага бардошлилигини кўрсатмоқда. Уй-жой қурилиши қаватларини ошириб бориш бу монолит уйсозликни ривожлантириш демакдир.

Тошкент шаҳрида ҳажм-блокли уйсозлик заводининг ишга туширилиши тўла ҳолдаги йиғма уй-жой қурилишининг янги кўринишдаги ривожланиши бўлади. Бу завод индустрлаштириш даражасинигина оширибгина қолмай, нисбатан меҳнат харажатини, уйлар қурилиши муддатларини анча қисқартиради.

Тошкент шаҳрида қурилиш ишлари сифатини, аҳоли уй-жой ва маиший шароитини яхшилаш учун кенг планли-ташкилий ва лойиҳа қурилиш тадбирларини амалга ошириш зарур. Бунда албатта уй-жой-граждан қурилишини комплектлаштиришни ошириш, маданий-маиший объектлар бунёд этиш, уйлар атрофини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, шаҳар инженерлик коммуникацияларини ривожлантириш кўзда тутилади.

Шунингдек, биноларнинг олд қисмларини пардозлашга, кичик савдо, маданий ва маиший хизмат кўрсатиш объектларини қуришга, улар атрофида кичик архитектура формаларини бунёд этишга катта эътибор бериш лозим.

Хуллас, жонажон шаҳримиз Тошкентда йилдан-йилга уй-жой қурилишига катта эътибор берилмоқда. Унинг уй-жой фонди кейинги пайтда сезиларли даражада ўсди. Жумладан, шаҳар уй-жой фонди 1965—1984 йилларга нисбатан 2,6 баравар кўпайди. Ҳеч шубҳа йўқки, ўн иккинчи беш йилликда асосий социал муаммолардан бири бўлган уй-жой қурилишини ҳал этишда яна бир олға қадам ташланади.

И. БОРОВКОВ,
«ТашЗНИИЭП» институти экономика бўлими мудири, иқтисод фанлари кандидати, доцент.

Томск области. Бу ерда Сибирнинг табиий бойликларини ривожлантиришга катта эътибор беряляпти. Нефть қидирувчилар ўлканинг энг қийин жойларида тез-тез бўлишиб, бир қатор нефть конларини топишга муваффақ бўлишди. Ҳозирги кунда Васюганск ботқоғи бўйлаб нефть қувурлари ўтказилаётир. Қувурлар ўтказилаётган ерларда янги турар жой посёлкалари бунёд этилмоқда.

СУРАТДА: янги нефть конида.

• Изланишлар, кашфиётлар

ОТАШСИЗ МЕТАЛЛУРГИЯ

Қозоғистон ССР Фанлар академияси химия-металлургия институтининг олимлари рудани печларда эритиш ўрнига уни газ оқимига қўйиб, металл олиш йўлини таклиф этдилар. Бу усул деярли ёниғи ишлатмасдан олий нав металл олиш имконини беради.

Рудаларни анъанавий тарзда домна ва мартен печларида ишлаш кислородни чиқариб ташламоқ учун анчагина энергетика ресурсларини талаб этади. Ана шу жараённи такомиллаштириш йўлини қидираётган Қарағанда шаҳрининг олимлари оксидланган темирни тезлик билан қайта тикламоқ учун юқори ҳароратсиз зарур шароитни яратиш йўлини топдилар. Ҳамма гап шундаки, руда чанги «булути» билан газ оқими тўқнашганидан бир қанча кичик гирдоблар пайдо бўлади. Ана шундай ҳаво гирдобларида руда зарралари батамом «пуфлаб» юборилади. Шундай қилиб, рудалардан металл олиш ускуналари ҳамда анъанавий усуллардан тубдан фарқ қиладиган конструкцион материаллар ишлаб чиқариш методи юзага келди.

...Аэродинамик трубага ўхшаган аппаратга майдаланган ва тозаланган концентрат юборилди. Бу ерда концентратдан кислород ажратиб олинади. Газ босими остида камерадан бўлак-бўлак бўлиб металлаштирилган руда чиқади. Бошқа ва анча истиқболлироқ усулда эса металл кукунларидан тайёр маҳсулот бир йўла тайёрланади. Бунда эритиш, қуйма олиш, механик ишлов бериш каби кўп энергия талаб қиладиган одатдаги жараёнларга ҳожат қолмайди. Руда ва металлни қайта ишлашнинг амалдаги усуллари ўрнига пишитиш ва пресслашнинг автоматик жараёнлари келди. Ана шу усул билан олинган деталлар ўзининг бир қанча хусусиятлари билан ҳам, мустаҳкамлиги жиҳатидан ҳам қуйма буюмлардан қолишмайди. Янги технология «тишли-тирноқли»дир.

Уни ҳар қандай типдаги рудани қайта ишлашда қўлланилса бўлади.

(ТАСС).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ҲАБАР ҚИЛАДИЛАР.

ИЖОДИЙ ИЗЛАНИШ

СОФИЯ. Энергия ва материалларни тежаб-тергаш Болгария саноати барча тармоқлари меҳнаткашларининг ижодий изланишидаги асосий йўналишдир. Шу беш йилликда Ловеч округидаги «Осиф чўян қуйиш заводи коллективи металлургия корхоналари ўртасида энергетика ресурсларидан оқилона фойдаланиш учун ўтказилган мусобақа ғолиби бўлди. Ишлаб чиқаришга энергия ва материал сарфини камайтиришга қаратилган технология жараёнларини такомиллаштириш комплекс программасини амалга ошириш туфайли шундай муваффақиятга эришилди.

Заводда электр энергия истеъмол қилишни анча камайтириш имконини берган контроль системаси муваффақиятли қўлланилмоқда. Эндиликда энергия сарфи барча ишлаб чиқариш босқичларига ўрнатилган махсус приборлар билан қайд этилмоқда. Бундан ташқари корхона новаторлари бир қанча янги ечимларни ҳам жорий этдилар. Технология режимига аниқ риоя қилишга кўмаклашаётган ана шу янги ечимларнинг жорий этилиши қуйма сифатини анча ошириш ва унинг таннархини арзонлаштириш имконини беради.

МУСТАҲКАМ ҲАМКОРЛИК

БРАТИСЛАВА. Робототехника ва янги туркумдаги электрон ҳисоблаш машиналари яратиш, магнит резонанси ва ўта ўтказувчанликнинг актуал проблемалари соҳасида Словакия фанлар академиясининг илмий-тадқиқот институтлари ва уларнинг Совет Иттифоқидаги ҳамкасблари мустаҳкам ҳамкорлик қилишга қарор беришди. Бу мавзулар иккала мамлакат олимларининг илмий-тадқиқот планларига киритилди. Социалистик иқтисодий интеграция комплекс программасини амалга оширишда СССР ва ЧССР ўртасида узоқ муддатга мўлжалланган иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик программасини бажаришда актив қатнашаётган иккала мамлакатнинг олимлари ва мутахассислари элликта фундаментал тадқиқотни ҳал этишга бутун куч-ғайратларини сарфламоқдалар. Уларнинг ишлари Совет Иттифоқи ва Чехословакиянинг илмий-техника тараққиётини жадаллаштиришга, халқ хўжалиги самарадорлигини ошириш ва уни интенсивлашга қаратилгандир.

ХОРИЖИЙ ТИЛЛАРДА

ПАРИЖ. Кўп йиллардан бери В. И. Ленин асарлари бутун дунёда энг кўп таржима этиладиган асарлар бўлиб қолмоқда. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг маориф, фан ва маданият масалалари билан шуғулланувчи ташкилоти (ЮНЕСКО)нинг ахборот бюллетенида шундай дейилади. ЮНЕСКО мутахассисларининг маълумотларига кўра 1979 йилнинг ўзидагина дунёнинг турли мамлакатларида совет давлати асосчисининг таржима қилинган 406 асари нашр этилган. Бундай оммавий нашр—таржима асарларни нашр этиш соҳасида қўйилган мутлоқ рекорд, деб таъкидланади ЮНЕСКО бюллетенида.

Жанубий Африка Республикасининг ирқчилари маҳаллий аҳолига нисбатан зўравонлик ўтказишни кун сайин кучайтириб боришяпти. Африкаликлар ирқчиларнинг мамлакатда олиб бораётган сиёсатига қарши намойишга чиқишмоқда. Полиция намойишчилардан ўч олаётир.

СУРАТДА: ЖАРдаги қонли террор туфайли ҳалок бўлганларни дафн этиш.

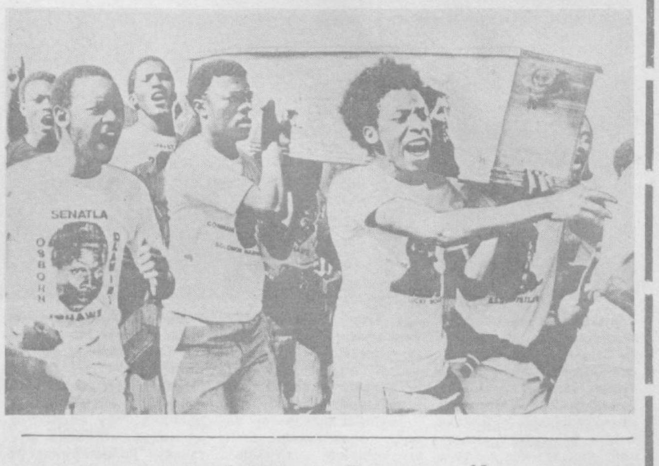

Атом— тараққиёт хизматида

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон ядро энергиясидан фақат тинчлик мақсадларида фойдаланади ва ядровий қуролланиш пойгасини ёппасига ва батамом тўхтатиш учун қатъий курашаверади, деди республика Бош Министри Ражив Ганди. У Калпакамдаги (Тамилнад штати) ядро тадқиқотлари марказига Ҳиндистон халқининг шонли фарзанди Индира Ганди номи берилишига бағишланган тантанали маросимда сўзлаб «атомнинг парчаланишидан ҳосил бўлувчи улкан энергиядан инсоният цивилизациясини йўқ қилиб юбориш учун эмас, балки аҳоли кенг табақаларининг турмушини яхшилаш учун фойдаланилмоғи керак», —деди. «Қўшилмаслик ва тинч-тотув яшаш сиёсатини ўтказиб келаётган Ҳиндистоннинг барча ядровий объектлари бунёдкорлик учун ишламоқда. Биз урушга қаршимиз ва атом қуроли яратилишига қарши қатъий курашаверамиз»,— деб таъкидлади Р. Ганди.

Қуролли тўқнашувлар

КОБУЛ. Покистонда Афғонистоннинг аксилинқилобчи тўдалари ўртасида қуролли тўқнашувлар тўхтамаётир. Улар океан ортидаги хўжайинлари беҳисоб бериб турган молиявий ва бошқа хил «ёрдам»дан мумкин қадар кўпроқ юлиб қолиш ҳаракатидадирлар. Бахтар агентлигининг хабар беришича, Пешовар шаҳрида Гулбиддин Ҳикматиёр бошчилигидаги тўда аъзолари рақиб босмачи гуруҳга қарашли юк машинасини портлатиб юборганлар. Кветта шаҳрида турли тўдалар ўртасида қуролли тўқнашувлар давом этмоқда. Ҳайбар районида жойлашган Афғонистон аксилинқилобчилари н и тайёрловчи Кажвари лагерида кучли бомба портлатилган. Олти киши ўлдирилган, ўнлаб киши яраланган.

Қизиқарли топилма

Хитойнинг Гуандун вилоятидаги Нань-Хой илмий-тадқиқот институти ходимлари ўзлари синовдан ўтказаётган сув ҳавзаларида қизиқарли топилмани қўлга киритишди. Улар синов сув ҳавзасида қобиғида 200 га яқин марваридни тўплаган моллюскани тутиб олишди. Марвариднинг энг каттаси 4,5 миллиметрли диаметрга эга бўлиб, оғирлиги 2,01 граммдир. «Чайна дейли» газетасининг хабар беришича, топилма Хитой территориясида тутиб олинган энг йирик бойлик ҳисобланади. Олимларнинг фикрича, битта моллюска қобиғида шунча кўп марвариднинг бўлишига сабаб — синов ҳавзаларида тўқималарнинг кенг ривожланиши учун қулай шароит яратилганидир.

ТИНЧЛИК ЮРИШИ

РИМ. Апулия областида тинчликни ҳимоя қилиш учун, Италия территориясининг ҳарбийлаштирилишига қарши юриш ўтказилди. Юриш Гравина ва Альтамура шаҳарлари ўртасида Муржиа зонасидан ўтиб, унда демократик жамоатчилик вакиллари, урушга қарши ташкилотларнинг активлари, маҳаллий маъмурлар ва касаба союзларнинг раҳбарлари, ёшлар иштирок этишди.

Муржиа районини, деб таъкидлайди «Унита» газетаси, аста-секин жуда катта ҳарбий базага айланмоқда. У ерда ҳозирнинг ўзидаёқ учта йирик полигон жойлаштирилган. Аҳоли пунктлари яқинида тез-тез ҳарбий машқлар уюштирилади, отишмалар ўтказилади. Буларнинг ҳаммаси маҳаллий аҳоли ҳаётига салбий таъсир қилиб, экономикага зарар етказмоқда. Бундай аҳвол жамоатчиликнинг қаттиқ норозилигига сабаб бўлмоқда. Яқинда Муржиада мазкур зонанинг ҳарбийлаштирилишига қарши кураш комитети тузилди. Комитетга аҳоли турли табақаларининг вакиллари, касаба союз раҳбарлари ва диний арбоблар кирдилар.

Ўрмонлар ёнмоқда

Франциянинг Эро департаментида 2 кун давом этган кучли ёнғин туфайли қарийб 3 минг гектар майдондаги ўрмонлар ёниб кул бўлди. Кейинги вақтда мамлакатдаги ўрмон массивларида тез-тез ёнғинлар чиқиб турибди. Ёнғин туфайли кўплаб кўк зоналар хароб бўлмоқда. Илмий аҳамиятга эга бўлган дарахтлар ёниб кетаётир. Шу ҳафтадаги Шарқий Пирения департаментида юз берган ёнғин туфайли 400 гектарга яқин ўрмонларнинг кули кўкка совурилган.

Дунё шаҳарларида

ПАРИЖ. Франция президенти Франсуа Миттеран ўз мандати тугагунга қадар давлат бошлиғи лавозимида қолиш ниятида эканлигини айтди. У Франциянинг «ТФ — 1» телекомпанияси эшиттиришида гапириб, келгуси йилнинг март ойига белгиланган парламент сайловлари натижаси қандай бўлишидан қатъий назар, у республика конституциясига мувофиқ ўз лавозимида қолишини ва аввалгидек ҳукумат фаолиятини бошқариб туришини айтди. Ф. Миттеран бўлажак сайловларда социалистик партия сиёсий ҳаётда яна етакчи ўринни эгаллайди, деб ишонч билдирди. Унинг айтишича, социалистик партия Франциянинг ички ва ташқи сиёсатида муайян ютуқларга эришган.

***

ЖАЗОИР. Бу ерда Жазоир революцияси тарихини ёзиш бўйича учинчи миллий семинар иш бошлади. Семинар қатнашчилари— тарихчилар, олимлар, ёзувчилар, журналистлар, миллий-озодлик ҳаракати ветеранлари 1956—1958 йилларда Жазоир халқининг мустамлакачиликка қарши кураши тўғрисидаги ҳужжатларни, махсус докладларни ва мана шу кураш қатнашчиларининг хотираларини таҳлил этадилар. Қуролли курашнинг ана шу босқичида аҳолининг турли табақалари озодлик жангларида қатнашган эди. Жазоир Халқ Демократик Республикасининг президенти, Миллий озодлик фронти партиясининг бош секретари Шадли Бинжидид семинарда сўзга чиқиб, ёшларни тарбиялашда мамлакатдаги революцион ҳаракат тарихининг аҳамияти жуда катта эканлигини таъкидлади. Бизнинг бурчимиз, деб уқтирди у, келажак авлодларга ноябрь революцияси ва унинг олижаноб идеаллари тўғрисидаги ҳақиқатни айтиб беришдан иборат.

***

НЬЮ-ЙОРК. «Прейтт Энд Уитни» компанияси заводларининг декабрь бошларида маъмурият ўзбошимчалигига қарши норозилик забастовкасини бошлаган беш мингдан ортиқ ишчиси ўз талаблари қондирилишига эришди. Авиация двигателлари ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилаётган компания эгалари забастовка вақтида жуда катта зарар кўриб, ишчилар касаба союзига забастовкачиларнинг талабларига мос келадиган янги меҳнат шартномаси тузишни таклиф этдилар. Хусусан, меҳнат шароити яхшиланди, иш ҳақи кўпайтирилди, маъмурият томонидан жабр-зулм ўтказишнинг баъзи формалари тугатилди, мукофот тўлаш белгилаб қўйилди.

***

ДЕҲЛИ. Ҳиндистоннинг шимоли-шарқидаги Ассом штатида сайлов бўлиб ўтмоқда. Штат қонун чиқарувчи мажлисидаги 125 ўрин, шунингдек республика парламенти халқ палатасидаги 14 ўрин учун турли сиёсий партиялардан жами 1234 киши кураш олиб бормоқда. Сайлов қутилари олдига 10 миллионга яқин ассомлик келиши кутилмоқда. Маҳаллий матбуотнинг фикрича, сайловда асосий кураш Ҳиндистон миллий конгресси (И) ҳукмрон партияси билан яқинда тузилган Ассом Гана Паришад регионал партияси номзодлари ўртасида боради. Шу йилнинг августида марказий ҳукумат билан Ассом сиёсий раҳбарлари ўртасида ушбу штатдаги вазиятни нормаллаштириш тўғрисида битим имзолангани сайлов ўтказишга асос бўлди. Мамлакат ташқарисидан қўллаб-қувватланаётган ички реакция кучларининг Ассомдаги кирдикорлари туфайли ана шундай битим тузишга тўғри келган эди.

Совуқ кунлар бошланди

Япон оролларида ўта совуқ кунлар давом этмоқда. Декабрь ойидаги ўзига хос рекорд ёғингарчилик Япон денгизи атрофида ва Хонсю оролида бўлиб ўтди. Ярим метрдан ортиқ қор ёққанлиги туфайли 100 дан ортиқ поездлар қатнови тўхтатилди. Кўплаб темир йўл составлари манзилга 15—17 соат кечикиб келди. Ўнлаб самолет рейслари кечиктирилди. Хонсю оролининг ғарбидаги кўпгина автомобиль йўлларида транспорт қатнови тўхтаб қолди. Сига ва Вакояма каби жанубий районларда ҳаво ҳарорати ҳатто 0 даражадан ҳам пастга тушиб кетди.

Адабиёт ва Санъат

• Дафтарларда қолган сатрлар

ИККИ ШЕЪР

Шайхзода меросини ўрганиш комиссиясининг котиби Муҳсин Зокиров atoқли шоирнинг эълон қилинмаган икки шеърини редакцияга лутфан тақдим этди.

Мақсуд Шайхзода ўз ижодининг ибтидосидан интиҳосига қадар ҳамиша даврнинг энг долзарб муаммоларига «лаббай» дея майдонга чиққан, замон ва замондошлари билан ҳамфикр ва ҳамқадам бўлган сўз санъаткори эди. У ҳамиша илҳом ва иштиёқ билан ижод қилиб яшарди.

Қуйида мазкур шеърларни оқшомхонлар эътиборига ҳавола қилдик.

Мақсуд ШАЙХЗОДА.

КУЙЛА, РЕСПУБЛИКАМ!*

Шод тарона яшамоқлик белгиси,
Баҳорларнинг юзидаги кулгиси.
Жўшқин рақслар ёшликнинг
аломати,
Бу Ватанда келган бахтнинг
омади.
Куйла, куйла Республикамиз
баралла:
Яхшилардан яхшиларни сарала!
Созандалар, хонандалар,
машшоқлар,
«Жўжаларим», «Уфори»лар,
«Ушшоқ»лар
Паҳлавонлар, дорбозлар ва
наққошлар,
Бастакорлар, шоирлар ва
рақкослар,
Яшнатайлик ёшликнинг яшил
тўйин,
Куйлаб дўстлик меҳрининг
гулранг куйин.
Куйла, куйла Республикам,
баралла!
Олтин қуёш десинки: «Баракалла!»
Юртимизнинг биз зўрлигин
куйлайлик,
Партиянинг ғамхўрлигин
куйлайлик!

1959 йил.

АСАЛАРИ

Гуллардан-гулларга қўнаркан ари,
Гуллардан-гулларга саломлар
элтар.
Гўё почтальондек, элтган хабари
Албатта, хушхабар бўлмоғин истар.
Қанотга юқтирган чечаклар атрин,
Чаманлар рангининг билади
қадрин.
Дарахтдан-дарахтга, гуллардан-
гулга,
Боғлардан боғларга, йўллардан
йўлга,
Кезиб меҳнат қилиб ҳосил
келтирар,
Еладн планин ошиб тўлдирар.
Бизларга қувончлар
келтирганига,
Ширинлик лаззатин билдирганига,
Ширин, хушхабарга бериб суюнчи,
Унинг хизматларин ўлчаб табиат
Унга унвон қўйган — «Ширин
теримчи».
Аммо бир оз зарда ва асабият
Арининг хулқида бешак бор экан,
Шу учун у гоҳо дилозор экан.
Бир ёнда ўн мингта қанотли
ништар,
Бир ёқда лаззатга лиқо тўлган
сарой.
Бир ёнда асалу, бир ёқда заҳар,
Бир ёнда «Бай-бай!» у, бир ёнда
«Вой-вой!»
Арининг танида буларнинг бари
Бутунлик ҳолида зиддиятли гап.
Қаерда, қаерда ўқиган ари
Диалектикадан дарсларни, ажаб!
Аммо асалари феълида бутун
Ижобий томонлар салбийдан устун!

1966 йил.

* Биринчи марта эълон қилинмоқда.

• Тошкент—янгича анъаналар шаҳри

МАҲАЛЛА БИЛАН ТЕАТРГА

Пойтахтимизда вужудга келаётган янгича урф-одатлар, қарор топаётган анъаналар шаҳар аҳолисига ҳам манзур бўлмоқда. Бу анъаналар кишиларга қувонч бағишласа, уларнинг кайфиятини кўтарса яна яхши. Ана шундай эзгу тадбирлар шаҳримиздаги Акмал Икромов районининг «Шарқ юлдузи» маҳалласида ҳам одат тусига кирмоқда.

Яқинда маҳалла истиқоматчилари Муқимий номидаги музикали театрда намойиш этилган «Кулги ва сатира кечаси»ни бориб кўришди.

Маҳалла ветеранлари, уй бекалари, ёш оилалар аҳил-иноқ бўлиб ана шу дилкушо кечани мириқиб томоша қилишди. Ҳозирги пайтда маҳалла аҳолиси ҳар ойда бир марта «Театр куни» уюштириб янги спектаклларни бориб кўради. Айни пайтда театр артистлари ҳам мазкур маҳаллага ташриф буюриб, учрашувлар, қизиқарли кечалар уюштиришмоқда. Жумладан, театр артистлари Ҳусан Шарипов, Омина Фаёзова, Бахтиёр Ихтиёров билан бўлган учрашувлар маҳалла аҳлида катта таассурот қолдирди.

СУРАТДА: «Шарқ юлдузи» маҳалласи истиқоматчилари театрда.

Т. Каримов фотоси.

• Санъатнинг сеҳрли олами

ЖАСОРАТ ЖИЛОЛАРИ

Республика Рассомлар союзининг кўргазмалар залида намойиш қилинаётган Ўзбекистон ССР халқ рассоми Виктор Евенконинг асарлари кўргазмаси илк ташрифдаёқ томошабининнинг диққатини ўзига жалб этади. Ҳамма гап шундаки, рассомнинг фикрлаш доираси чегараланмаган. У тасвирий санъатнинг барча жанрларида бемалол ижод қила олади. Сиёсий плакатми, биноларнинг декоратив безакларими, китоб безагими ёки карикатурадан тортиб оддий газета-журнал графикасигача — ҳамма-ҳаммаси рассом мўйқаламига хос бўлган усулдир.

Виктор Евенко П. П. Беньков номидаги республика бадиий билим юртини тугатган. Шунингдек, олий партия мактабида олинган таълим ҳам мусаввир учун зое кетмади. Рассомнинг Улуғ Ватан уруши мавзусига бағишланган асарлари, айниқса таҳсинга сазовордир. Ана шундай мавзуда яратилган асарлардан бири «Курск ёйидаги танклар жангги» полотносидир. Ушбу асар Улуғ Ватан уруши мавзуида яратилганлиги учун санъат ихлосмандлари кўнглига яқин. Бу суратда жасорат, мардлик туйғулари турли хил бўёқларда ўз ифодасини топган.

Китоб графикаси бўйича ҳам рассом талайгина ишларни амалга оширди, Асқад Мухтор, А. Алмаатинскаяларнинг асарларига ишлаган суратлари шулар жумласидандир. Рассомнинг сиёсий плакат жанрида яратган асарлари ҳозирги замон талабларига тўла жавоб бера олиши билан эътиборга лойиқдир. «Бизлар коммунистмиз», «Пахта», «Одамлар тинчликни асранг!» сингари ватанпарварлик, юксак инсоний интилишларни ифодалаган плакатлар шунинг учун ҳам кўпчиликка манзур бўлди. Кўргазмага ташриф буюраётган санъат шайдолари мазкур асарларни зўр диққат-эътибор билан кўздан кечиришмоқда, кўргазманинг ташрифчилар дафтарига рассом ҳақида ўзларининг дил сўзларини ёзиб қолдиришмоқда.

О. АПУХТИН.

• Шингил ҳикоя

БОЛА ВА ҚУЁШ

— 1 —

У ҳадеганда ухлайвермади. Вақт тунги соат ўн иккилардан ошиб қолган. Ой шуъласи қоронғу хонани ёритиб турибди. Бола у ён бошдан бу ён бошга ағдарилиб кўзларини юмади, очади... Уйқуси келмайди. Нима ҳақдадир ўйлайди. Кейин нимадандир қўрқибми ё ташвишланибми, чуқур хўрсиниб қўйди. Кўча томондаги дераза тагида кароватда ётган отаси ўғлининг ухламаётганига ҳайрон бўлиб секин ўрнидан турдида, унинг олдига келди:

— Ҳа ўғлим, нега ухламаяпсан!

— Ада, адажон, ўзиз-чи, ухламадизми! —бола отасига шундай деркан, қўлларини узатди. Ота бир қадар ташвишланиб унинг қўлларини кафтида ушлаганча юз-кўзларига тикилди. Пешонасини силаб қўйди. Бола ўрнидан туриб ўтирди. Ой шуъласида хира ёришган чеҳрасидан аллақандай ҳадикка, қўрқувга ўхшаш маънони илғаб олиш мумкин. Ота буни сезди.

— Ҳа, ўғлим мениям уйқум келмаяпти, — деди майин товушда.

— Ада, майлими сиззи ёнизда ётсам...

— Майли, ёта қол. Ота шундай дея болани бағрига босиб кўтардида, ўз кароватига келтириб ётқизди. Улар ёнма-ён ётишганча очиқ деразадан ташқарига — тун қаърига ботган гумбазга тикилишди. Кенг бўшлиқда тўлин ой ёғду сочиб сузиб юрибди. Кўк бурчидаги шода юлдузлар эса марварид доналаридай ялтирайди. Ҳаммаёқ тинч, осуда. Гўё бутун олам уйқуга чўмгандай. Бу оламга тинчлик, осудалик қанчалар ярашади! Одамлар тинч бўлса дунё ҳам тинч, сокин ва гўзал экан-да!

Бола бўлса негадир безовта. Унинг мурғак қалби алланечук қўрқув, аллақандай даҳшат солувчи ваҳимали ўйлардан нотинч. Бир пайт қаердандир шитирлаган сасдан баттарин қўрқиб кетдими, отасининг бўйнидан маҳкам қучоқлаб олди.

— 2 —

— Ҳа, ўғлим, бир нимадан қўрқдингми! — хавотирлик билан боласининг пешонасини силаб қўйди ота. Ўғил бўлса бош чайқади, бир дақиқа отасининг кўзларига тикилиб турди-да, сўнг аста сўради:

— Адажон, энди фашистлар келмайдими! Тўрт ёшли боладан бундай гапни кутмаган шекилли, ота дастлабига ҳайрон қараб қолди. Бир нарса дейишга қийналиб, ўйланиб, ишонқирамай деди:

— Қанақа фашистлар! Нималар деяпсан, ўғлим!

— Ану-чи, ҳали телевизорда кўрсатди-ку!.. Ўшалар келишмайдими! — Бу гапдан отанинг хаёлига кечки соат ўнда қўйилган кинофильм келди. Ўша фильмда фашист босқинчиларининг бегуноҳ совет кишиларини отиб, осиб ташлаётгани, ўтда куйдираётгани, боғ-роғларни вайрон қилаётгани кўрсатилганди. Отаси ёнида ўтириб бола ҳам кўрган, ҳозир ўша фильмнинг таъсирида хаёли узоқ-узоқларга бориб келаётганди. Ота ўғлининг пешонасидан ўпиб қўйди-да, деди:

— Келмайди, ўғлим, фашистлар келмайди. Уларни қизил аскарлар бутунлай ҳайдаб юборишган.

Жуда қатъий ва ишонч билан айтилган бу гаплардан сўнг боланинг юрагидаги қўрқув ариди, чеҳраси ёришди, сал дадилланиб, кўзлари порлаб, алланечук болаларча хушхандонлик ҳамда жаҳл билан деди:

— Агар келишса дадам қиличи билан чопиб ташлайдилар-а! Шунақами, ада!

— Ҳа, ўғлим, дадангнинг қиличи бор. Агар кимда ким уруш қилса адабини бериб қўяди. Ота

— 3 —

болакайни алқаб ўринга қайта ётқизиб қўйди, устига кўрпани ёпди:

— Энди ухла, болам, ухлай қол. Ана қара, осмонда ой сенга қараб «қачон ухлайсан» деб турибди. Ухла, қўзим. Ҳеч нарсадан қўрқмасдан ухлайвер. Хўпми!! Ёнингдаман-ку..

— Ада, адажон, менга эртак этиберинг, — деди бир оздан сўнг бола устидаги кўрпани нари сураркан.

— Қайси эртакни!

— Ану-чи, қуёш дўстим ҳақидаги эртакни. Болани боқиб оладику! Ўшани...

— Хўп, ўғлим, хўп, этиб бераман.

Ўғлини ухлатолмаслигига ақли етди шекилли, ота аста унинг ёнига чўзилиб деярли шивирлаб етим болани боқиб олган қуёш ҳақидаги эртакни айта бошлади. Шу вақт қаердандир хўроз қичқириғи эшитилиб қолди, ҳалигача кўзларига уйқу келмаган болакай эса отасидан эртак эшитишга махтал.

— Шундай қилиб, ҳамма одамлар бир-бирлари билан уришгани узоқ ердаги сайҳонликка кетишибди. Бешикдаги боланинг ота-онаси ҳам урушга кетибди, — деб эртагини давом эттирди ота бир дақиқалик сукутдан сўнг. — Уруш анчагача чўзилибди. Кун кетидан кун, тун кетидан тун ўтаверибди, ўтаверибди. Боланинг отаси-онаси ҳадеганда қайтавермасмиш. Шундай кунларнинг бирида, тонг саҳарлаб қуёш «ётоғидан чиқибди-ю, бу одамлар нима иш қилишяпти ўзи, қани бир кўрай-чи, дея кенг сайҳонликка

— 4 —

бундоқ назар ташласа, ҳалигача қирғин-барот бўлаётганмиш. Ер юзига қараб бўлмайди... Бешикдаги боланинг ота-онасига эса ўқ тегиб, ҳалок бўлишибди. Қуёшни ваҳм босибди. Бу одамларга нима етишмайди, нега уришишгани уришишган-а, дебди-ю, шошганича қишлоқдаги бир четда, деразаси кун чиқар томондаги уйга разм солибди. Яқинроқдан қулоқ тутиб қараса этрофда ҳеч жон зоти кўринмайди-ю, гўдак йиғиси келармиш. Қуёш ҳолда гоҳ кенгайиб, гоҳ торайиб қўярмиш. Бераҳмлар, болада нима гуноҳ. Нега уни, мурғак болани етим қилдинглар, дея одамзотга кўзлари қонга тўлиб тикилармиш. Шу вақт одамлар куйиб кетдим, ёниб кетдим, деб сув ичгани дарё сари чопиб қолишибди-ку! Шундан кейин қуёш уй деразасидан ёқимли нур таратиб бешикдаги гўдак юзларини силабди, овутиб аллалабди. Унинг ҳаётбахш, қувватбахш, меҳр тўла нурларини эмган бола ором олиб ширин уйқуга чўмибди. Вақт ўтган сари қуёшни ташвиш босармиш. Ҳадемай унинг ётоғига кетадиган пайт бўлади. Кетмай деса, иложсиз: ер куррасининг бошқа ёқларига ҳам нур сочиши керак. «Ке, дебди ўзига ўзи, ой дўстимга айтаман, мен келгунча болага қараб туради.» Шундай қилиб у бор гапни ой дўстига айтибди. Ой ҳам воқеадан хабар топган экан, дарҳол кўниб чақалоққа ўзим қарайман, дебди. Ой ва қуёш навбатма-навбат гўдакни боқадиган бўлишибди. Орадан йиллар ўтибди. Қуёш ва ой нурларини эмган бола улғайиб норғул йигит бўлибди. Ўшандан бери одамлар қуёш ва

— 5 —

ойга талпинар эканлар...

Киприк қоқмай эртак эшитган боланинг чеҳрасида севинч уйғонди.

— Қуёш мангаям дўст-а, адажон. Қуёшни яхши кўраман. Ойимниям.

— Ҳа, ўғлим, қуёш, ой ҳаммага дўст. Фақат уларни хафа қиладиган ёмон ишларга қўл урмаслик керак. Ана шунда улар ҳаммага дўст бўлишади. Қуёш ва ой дунёдаги ҳамма яхши одамларнинг дўсти.

Ота шундай дея фарзандини эркалаб пешонасидан ўпиб қўйди. Латиф сўзлардан мурғак қалби севинчга тўлган бола ҳозир дунёдаги энг бахтиёр ўғил-қизларнинг тимсоли эди.

— Энди болажон, ухла, эртага барвақт ишга кетишим керак. Ухлай қол...

— Маниям ишга оборасизми, адажон!! —боланинг хаёлини эртанинг шодон воқеалари чулғаб олганди. У тезроқ катта бўлиб отасидай ишга боришни, катталардай ишлаб ойисига совғалар олиб келишни ўйлаётган бўлса ажабмас. Буни отаси пайқади. Пайқади-ю, мийиғида кулиб шундай деди:

— Ҳа, шошилма, ўғлим. Аввал катта бўл, ўшанда албатта, ишга борасан, ойингга, синглингга чиройли совғалар оласан.

Кўп ўтмай боланинг киприклари илинди. Кулча юзларида ҳалиги хавотирлик ўрнида хотиржамлик, мамнунлик ифодаси акс этарди. Мурғак қалбда дунёча ўй-хаёл борлигини эндигина пайқаган ота фарзандининг сиймосидан кўз узмаганча кўнглидан шундай ўйларни кечирарди: «Бахтингга, дунёдаги барча болалар бахтига қуёш, ой бор бўлсин, тинчлик, омонлик бўлсин»

Ҳа, тинчликка нима етсин. У бор экан, ҳаёт бор, дунё бор.

Отанинг хаёли олис-олисларга оқиб кетганди...

Нурулла АЛИМОВ.

Маннон Уйғур номли 32-мактабда анъанавий «Алифбе байрами» бўлиб ўтди. Кичкинтойлар ўтган вақт мобайнида ўрганган ўзларининг билимларини синовдан ўтказишди. Мактабнинг Раҳима Азизова, Дилором Орипова, Муҳаббат Саидорипова, Муҳаббат Убайдуллаева, Умри Раҳимова, Башорат Эшмуҳамедова сингари тажрибали педагоглари раҳбар бўлган синф ўқувчилари «Алифбе байрами»да муваффақиятли қатнашишди.

СУРАТЛАРДА: «Алифбе байрами» қатнашчилари.

Ҳ. Шодиев фотолари.

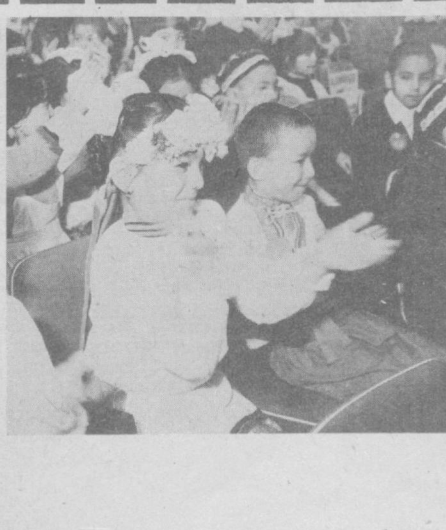

ТУРИСТЛАР САФИ КЕНГАЙМОҚДА

БАРНАУЛ. Туризм ва экскурсия бўйича Олтой ўлка совети муассасалари аҳолига хизмат кўрсатиш беш йиллик топшириғини бажардилар. Шу вақт мобайнида мамлакат бўйлаб туристик походлар ва экскурсияларда ўлканинг қарийб беш миллион аҳолиси қатнашди. Моддий-техника базаси кенгайди ва мустаҳкамланди. «Олтой» туристик комплекси бунёд этилди. Бундан ташқари, узоқ походлар ишқибозларига ихтисослаштирилган «Катунь», «Юность» базалари, «Турист» меҳмонхонаси, тўртта Бутуниттифоқ ва 30 дан ортиқ маҳаллий турист маршрутлари хизмат кўрсатмоқда. Олтой шаҳар ва қишлоқларида экскурсиячилар айниқса кўп. Уларнинг маршрутлари Ленин қадамжолари ва сибирликларнинг жанговар шуҳрат жойлари бўйлаб, Москва Ленинград, Украина ва Ўрта Осиё бўйлаб ўтади.

• Она-ер бойликлари

КОКОС ПАЛЬМАЛАРИ ЎЛКАСИ

Бу ном Вьетнамнинг жанубий вилояти — Бенчда мустаҳкамланди. Пальмалар унинг асосий бойлигидир.

Кокос майдонлари вилоятнинг минглаб гектар ерларини эгаллаган. Америка агрессияси йилларида «ҳаёт дарахти» деб аталувчи бу қимматбаҳо экинга мислсиз зарар етказилган эди. Кокос сути тропик жазирамада чанқоқни қондиради, пальма япроқлари мўъжаз деҳқон уйлари учун қурилиш материали сифатида фойдаланилади, кокос ёнғоғи — копра кондитер, фармацевтика ва озиқ-овқат саноатининг қимматли хом ашёси ҳисобланади.

Ҳозирда республика жанубида ҳисобланишича 16,5 миллиондан ортиқ кокос пальмалари мавжуд. Техника ўсимликлари майдонларини кенгайтириш программасига мувофиқ улар миқдори олти баробар оширилади, ихтисослашган давлат ва кооператив хўжаликлари плантациялари майдони эса қарийб 700 минг гектарга етади.

БУ САФАР ҲАМ ДИНОЗАВР ЭМАС

... Кўл ўқтин-ўқтин сув остида аллақандай баҳайбат бир нарса ағдарилаётгандек «қайнай» бошлайди. Баъзан сув юзида узунлиги йигирма метрларгача борадиган ингилмачоқ бир жисм пайдо бўлади. Шунда каттакон бир махлуқнинг қудратли ўкириги узоқ вақт эшитилиб туради, — деб хабар беради ТАСС мухбири.

Бу гўё Шотландиянинг Лох-Несс кўлида яшайдиган машҳур Несси—қадимги динозавр тўғрисидаги яна бир қисса эмас. Жамбул областидаги одам оёғи етиши қийин Кўккўлдаги ғаройиб ҳодисалар тўғрисида уни кўрганлар неча бор гапириб берганлар.

СССР Фанлар академияси ҳайвонот эволюцион морфологияси ва экологияси институтининг экспедицияси шу афсонавий махлуқ сирини очди. Олимлар «динозавр яшайдиган» кўл музлик давридан қолган бўлиб, морена (тош) ётқизиқлари воронкасида ётишини аниқладилар. Кўл тубидаги лой босган ёриқлар ундан пастдаги моғоралар билан боғланган. Баъзан зич лой тиқини ювилиб кетади ва сув ер остига ўтади. Шунда сув юзида каттакон воронкалар — «ғалати бир маҳлуқ» излари пайдо бўлади. Сув оқими билан бирга ҳаво ҳам сўрилса, кўл «ўкира бошлайди».

Моғоралар сувга тўлиб турганида ёриқларни яна турли чўкиндилар тўлғаза бошлайди. Орадан маълум фурсат ўтгач, моғоралардаги сув сизиб кетади ва кўл сувининг оғирлиги остида тиқин яна бузилади ва бояги ишларнинг ҳаммаси такрорланаверади.

Шу таҳлитда Кўккўлдаги «жонивор» тўғрисида тўқилган кўпдан-кўп ривоятлар ва бошқа жойлардаги шундай ривоятларга ҳам чек қўйилган бўлиши мумкин. Лох-Несс ривояти ҳам қадимги музлик давридан қолган кўлдаги табиий омиллар таъсири натижаси бўлиши мумкин, холос.

• Ҳар тўғрида

ЯПОНЧА ЧЎП-ҚОШИҚ

Японияда яшовчи болаларнинг кўпчилиги катталарга ўхшаб овқатни махсус таёқчаларда эмас, европача қошиқда ейишар экан. Миллий урф-одатни сақлаб қолиш учун болаларга атаб махсус ўқув таёқчалари ишлаб чиқарила бошланди. Унда овқат ейиш пайтида таёқчаларни қайси бармоқ орасида, қандай тутиш лозимлиги тўғрисида йўл-йўриқлар ҳам берилган.

Бу иш кўпчилик японларга маъқул тушди шекилли, ҳозир улар кунига 15—20 минг ўқув таёқчалари сотиб олишмоқда.

ГОРЧИЦА ҲАҚИДА

Горчица ўтган асрда Францияда ихтиро қилинган. Ўша пайтда горчицани «Ригалльо қоғози» деб, уни яратган одам номи билан аташган экан.

Қадим замонда горчица порошогини резина елими қўшиб ёпиштиришган эди.

Ҳозир Индонезиянинг Суматра ўрмонзорида ўсадиган гевей дарахтининг каучуксимон елим сифатида фойдаланилади. Бунақа тўкилган порошок сувда тез эрийди ва дарров тўкилиб кетмайди. Бир миллион дона горчица тайёрлаш учун 23 килограмм соф каучук кетади. Мамлакатимизда горчица ишлаб чиқарадиган ягона корхона, бу — Волгоград горчица заводидир.

Горчицадаги глюкозид синигрин моддаси илиқ сувда бўкиб реакцияга киришиш пайтида глюкозага айланади ва ўзидан эфир мойи ажратади. Ана шу эфир мойи ачиштириб танани қизартиради. Горчицанинг аччиқ фитонциди касал қўзғатувчи бактерияларга қирон келтиради.

• Спорт клубларида

ЮГУРИШ ИШҚИБОЗЛАРИГА

Тошкентдаги «Кентавр» клуби «Тошкент-Ангрен» маршрути бўйлаб 110 километрлик масофага югуриш мусобақасини ўтказди. Бу мусобақа ҳам йил давомида ўтказилган барча пойгалар сингари Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига бағишланди. Мазкур югуришда 30 киши қатнашди. Одатда бундай олис масофага югуришлар ёз пайтида ташкил этиларди. Декабрь ойида энди илк маротаба уюштирилди.

Югуриш бўладиган кун эрталаб термометр — 8 даражани кўрсатар эди. Аммо бу соғломлаштириш ва спортча югуриш ишқибозларини қўрқита олмади. Ҳатто мусобақанинг энг ёш қатнашчиси — 6 ёшли Тимур Юсупов ҳам ҳеч иккиланмасдан стартга чиқди. Ҳамза районидаги 519-болалар боғчаси тайёрлов бўлими группаси вакили 6 километр масофани босиб ўтди. Яна бир ёш спортчи — Акмал Икромов районидаги 107-мактабнинг 3-синф ўқувчиси Алёша Менгинский 10 километрли масофани югуриб ўтди. Бу югуриш иштирокчиларининг энг ёши улуғи — Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, меҳнат ва клубимиз ветерани 70 ёшли В. Подколзин 25 километр масофани ортда қолдирди.

Мусобақада ҳар бир югурувчи ўртача 32 километр масофани босиб ўтди. Аммо клубимизнинг бошқа қатнашчилари анча юқори натижани кўрсатдилар. Чунончи В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси инженерлари С. Биркле—50 километр; А. Ярошевич—42 километр; А. Яронов—38 километр, ОКБРУ инженер-конструктори В. Меркулов — 42 километр, «Таштекстильмаш» темирчиси Б. Раунштейн—50, «Миконд» заводи токари В. Мальцев—35, қурувчи дурагдор И. Фарина—30 километр масофани ортда қолдирди.

Ангренга етиб борганимизда маҳаллий аҳоли бизни жуда илиқ кутиб олди. Сўнг Ангрен шаҳар югурувчилар клуби аъзолари билан ўртоқлик учрашуви бўлди. Учрашув пайтида бу кундан эсдалик бўлиб қолиши учун ҳар икки клуб ўзларининг вимпеллари, спортчилар эса значокларини ўзаро алмаштирдилар.

Янги йил яқинлашиб келмоқда. Клубимизда режалаштирилган барча ишлар кўнгилдагидек амалга оширилди. Энди олдимизда шу режамизнинг фақат сўнггиси қолди. У янги йилга бағишланган югуриш кунидир. Бу мусобақа 29 декабрь — якшанба куни шаҳримизда ўтказилади. Югурувчилар Халқлар дўстлиги, Фарҳод, Ш. Руставели, 1 Май, Навоий, Парадлар хиёбони, Халқлар дўстлиги кўчалари бўйлаб чопиб ўтадилар ва бу марафон Ленин номидаги истироҳат боғида якунланади. Бунда ҳар бир югуриш ишқибози иштирок этиши мумкин. Энг муҳими у ҳар бир кишига ўзининг жисмоний тайёргарлигини синаб кўриш имкониятини беради. Шунингдек, у кишининг саломатлиги учун ҳам фойдалидир. Янги йил югуришида ўз имкониятларингизни синаб кўринг, азиз ҳамшаҳарлар!

Н. ТАТАРИНОВ,
Тошкентдаги «Кентавр» клубининг раиси.

• Шифобахш ўсимликлар

ЗИРАНИНГ ЗИЙНАТИ

Қадимдан халқимиз гўшт маҳсулотларини тузлашда зирадан фойдаланиб келганлар. Ўзбекларнинг дунёга машҳур бўлган паловига ҳам зира қўшиб тайёрланади.

Зира кўп йиллик хушбўй-зиравор ўсимлик бўлиб, бўйи 50—70 сантиметрга етадиган сершох барглари ингичка узун кўринишдаги ўсимлик. Июнь ойларида шода-шода гуллайди ва бир ойдан сўнг пишиб етилади. Унинг уруғи тезда йиғиб олинмаса тўкилиб кетади. Уруғининг кўриниши жигар ранг ёки қора, усти тарам-тарам, хушбўй ҳидга эга. Таркибида эса эфир мойлари ва органик бирикмалар бор. Уруғининг устки қобуғи қаттиқроқ бўлгани учун, уни янчиб ишлатган маъқул. Шунда организмга тезроқ сўрилади.

Зира ўсимлиги табиий ҳолда тоғ ён бағрилари, тепаликларда, тоғнинг юқорироқ қисмларидаги қояларда ўсади. Шамол таъсирида пишган уруғлари сочилиб кўпаяверади.

Самарқанд ва Сурхондарё областларининг тоғли районларида зира ўсимлиги жуда сероб бўлади. Тоғли халқлар зира қайнатмаси билан меъда касалликларини даволаб келганлар. Жумладан, буйракка тош йиғилиши ёки буйрак оғришини ҳам зира қайнатмаси билан даволаганлар. Бунинг учун махсус идишлардан фойдаланилган.

Ўлкамизда бу бебаҳо зираворнинг бир неча хиллари мавжуд. Узоқ умр кечирай десангиз бундай беғубор табиат инъоми ва унинг зийнатидан фойдаланишни унутманг.

О. КАРИМОВА.

Редактор Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

«ШУҲРАТ»

МАКТАБ-МАГАЗИНИ

САНОАТ МОЛЛАРИНИНГ КИЧИК СОТУВЧИЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН

5 ВА 6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

17 ЁШДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН, 8 ВА 10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ПРОПИСКАСИ БЎЛГАН ҚИЗЛАР КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Ўқувчиларга ойига 52 сўмдан 63 сўмгача стипендия тўланади.

Битирувчиларга шаҳарнинг йирик савдо магазинларига ишга йўлланмалар берилади ва Совет савдоси техникумига ўқишга кириш учун имконият яратиб берилади.

ЎҚИШ ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Адрес: Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, 10-квартал, 15-уй (20, 34, 50, 54, 70, 75, 79-автобуслар; 6, 11, 12 13, 19-троллейбусларнинг «Шуҳрат» бекати: метронинг «Чилонзор» станцияси). Ўқув қисми телефони 76-39-54.

«ШУҲРАТ» МАКТАБ-МАГАЗИНИ.

БАЙРАМОЛДИ САВДОСИДА СИЗГА НИМА МАНЗУР БЎЛАДИ?

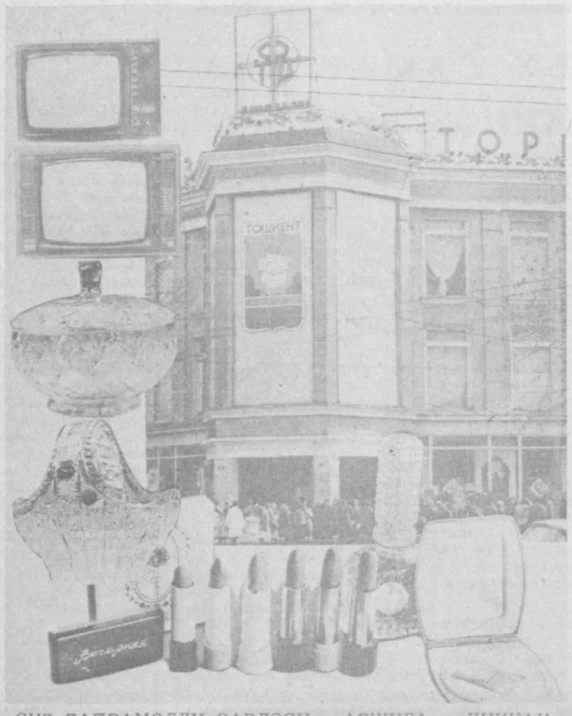

СИЗ БАЙРАМОЛДИ САВДОСИ АВЖИГА ЧИҚҚАН ПАЙТДА ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИНИНГ СЕКЦИЯЛАРИГА МАРҲАМАТ ҚИЛСАНГИЗ ЎЗИНГИЗ, ОИЛА АЪЗОЛАРИНГИЗ, ҚАРИНДОШ-УРУҒЛАРИНГИЗГА ТАҚДИМ ЭТСА МАНЗУР БЎЛАДИГАН БУЮМЛАРНИ СОТИБ ОЛАСИЗ.

БАЙРАМ АРАФАСИДА ТЕЛЕВИЗОР СОТИБ ОЛИШ АЙНИ МУДДАОДИР.

Машҳур артистлар, ансамблларнинг шўх концертлари, Янги йил оқшомининг энг қизиқарли томошалари хотирангизда бир умрга сақланиб қолади, байрам кайфиятидан бир олам хурсанд бўласиз.

Бунинг учун телевизор сотиб олиш лозим.

БИЛЛУР ЖИЛОСИ.

Секцияларга қўйилган нафис биллур идишларда қиш фаслининг аямажиз нақшин гуллари намоён бўлади. Бу идишлар байрам дастурхонини ғоятда безайди.

БИР ТОМЧИ АТИР.

ВА АНДАККИНА КОСМЕТИКА БАЙРАМ КУНЛАРИДА АЁЛЛАРНИНГ ГЎЗАЛЛИГИГА ГЎЗАЛЛИК ҚЎШАДИ.

ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИ

ХАРИДОРЛАРГА ҚУЙИДАГИ МОЛЛАРНИ ТАВСИЯ ЭТАДИ:

ТЕЛЕВИЗОРЛАР — «Темп-738», «Спектор-738», «Витязь-738», «Лазурь-714».

БИЛЛУР ИДИШЛАР — гул, конфет вазалари, фужерлар, шунингдек тайёр идишлар термалари;

КОСМЕТИКА ВА ПАРФЮМЕРИЯ — катталар ва болалар учун совға буюмлари термалари, атирлар, турли хил тусдаги лак бўёғи.

ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИ (телефон 55-39-66).

УЙНИНГ МУНОСИБ ЖИҲОЗЛАРИ

ҲОЗИРГИ ДАВРНИНГ МЕБЕЛЛАРИ ЧИРОЙЛИ, КЎРКАМ, ҚУЛАЙ ВА АНЧАГИНА БЕЖИРИМ БЎЛМОҒИ КЕРАК. УЛАР ҲОЗИРГИ КВАРТИРАЛАРДА ҲАР ТОМОНЛАМА ҚУЛАЙ, ЎРИНЛИ ЖОЙЛАШТИРИЛИШИ ВА БУ ХОНАЛАРГА ЎЗИГА ХОС ГЎЗАЛЛИК ФАЙЗ БАХШ ЭТМОҒИ КЕРАК.

СИЗ «МЕБЕЛЬ» ФИРМА МАГАЗИНИДА МЕБЕЛЛАРНИНГ АНА ШУНДАЙ ТУРКУМЛАРИНИ ВА ГАРНИТУРЛАРНИ СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН.

ФАЙЗЛИ ХОНАМИЗ.

Биз бундай файзли хонада ҳар куни оила аъзолари билан жамул-жам бўламиз. Бир пиёла чой устида суҳбатлашамиз, мутолаа қиламиз, телевизор кўрамиз, шахмат ўйнаймиз, тўр ёки кашта тўқиймиз.

«Трези», «Сирень», «Ульбинка», «Чинор» юмшоқ мебеллари термаси ёрдамида ҳар бир хонадонда бундай ором бурчагини муҳайё этиш мумкин. Бу мебеллар диванлар, креслолар, журнал столчаларидан иборат.

ҲАР БИР БУЮМНИНГ ЎЗ ЎРНИ БОР.

Ҳозирги даврда турмушимизни керакли бўлган ранг-баранг буюмларсиз тасаввур этиш қийин. Бу буюмларни қандай қилиб осон ва қулай жойлаштириш, керак бўлиб қолганида дарров топиш мумкин?

Ички кийимлар, кўйлаклар, китоблар, идиш-товоқлар учун шкафлардан иборат бўлган «Салют», «Берестье», «Онега», «Вильнюс-11» корпусли мебеллар термаси ёрдамида бу муаммони ҳал этиш мумкин. Сиз ўз дидингизга кўра бу мебелларни қулай жойлаштирасиз.

РОҲАТИЖОН УЙҚУ

Агарда сиз. «Утро» ёки «Чародейка» мебеллар термасини сотиб олсангиз ана шундай ётоқхонани муҳайё этган бўласиз. Кўйлаклар ва ички кийимлар учун шкаф, икки кровать ва уларнинг тумбаси, трюмо ва банкеткаси ихчам хонада ҳам қулай ва чиройли жойлаштирилади.

«МЕБЕЛЬ» ФИРМА МАГАЗИНИДА ҚУЙИДАГИ МОЛЛАР СОТИЛМОҚДА.

Олмалиқ мебель комбинати, Янгийўл ва Фарғона мебель фабрикалари, «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Узбекпроектмебель» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, Сергели мебель ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрлаб чиқарилаётган столлар, стуллар, ёзиладиган ва йиғиштириб қўйиладиган китоб ва овқатланиш ўрнида фойдаланадиган столлар, кроватлар, диванлар, тахталар, кўйлак ва ички кийимлар, идиш-товоқлар шкафлари, ёзув столлари, мактаб ўқувчилари шкафлари, болалар кроватлари сотувга кенг кўламда қўйилган.

ХАРИДОРЛАРГА ҚУЛАЙЛИК ЯРАТИШ МАҚСАДИДА МАГАЗИН ҚОШИДА БУЮМЛАРНИ ЎРАБ БЕРАДИГАН БЎЛИМ,

мебелларни уйга етказиб бериш;

квартираларни безаклаш бўйича маслаҳатчи — дизайнер бўлимлари ишлаб турибди.

«Мебель» фирма магазини Юнусобод массивида жойлашган. 8-квартал, 39-уй. Ишлаш тартиби соат 10 дан 19.00 гача, танаффус 14 дан 15.00 гача, душанба — дам олиш куни.

МЕБЕЛЛАРНИ ПАРВАРИШЛАШ БЎЙИЧА БИР НЕЧА МАСЛАҲАТЛАР:

мебелларни иситиш приборларидан нарироққа ўрнатиш лозим.

мебелларни шундай жойлаштирингки, уларнинг жилоланган сирти қуёшнинг тиғига қараб қолмаслиги керак.

Мебелларни ўрнатиш пайтида унинг оёғи ликиллаб қолиши мумкин. Бундай ҳолда унинг остига майда чўп тиқиб қўйиш керак.

Агарда столнинг тортмалари қийинлик билан сурилса уларнинг тегадиган ёнларига парафин ёки қуруқ совун суртиш керак.

Юмшоқ мебелларни фақат пилесослар билан тозалангиз.

Сирти лакланган мебелларни парвариш қилишда энг яхшиси замонавий ялтиратувчи воситалардан фойдаланингиз.

«УЗБЕКПРОЕКТМЕБЕЛЬ» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШИ БИРЛАШМАСИ (ТЕЛЕФОН 24-87-45).

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27)

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА

25, 28 декабрь соат 19.00 да

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

А. ИБРОҲИМОВ асари. М. БАФОЕВ музикаси.

«ЗЎЛДИР»

2 парда, VI кўринишли комедия.

Постановкачи режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **НОСИР ОТАБОЕВ.**

Режиссёр — Ф. ФАЁЗОВ.

Дирижёр — М. БАФОЕВ.

Рассом — С. БЕКМАТОВ.

Балемейстер — Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист Ш. АҲМЕДОВ.

Концертмейстер — Б. ЦЕПЕМАН.

Режиссёр ёрдамчиси И. ОДИЛОВ.

ИШТИРОК ЭТАДИЛАР:

Ўзбекистон ССР халқ артистлари: М. ЮНУСОВ, М. ҒАФУРОВ;

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Н. ПЎЛАТОВА, М. ИХТИЁРОВА, Ш. РАСУЛОВ, А. АБДУРАҲМОНОВ;

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати М. КАРИМОВА.

Солистлар: Ф. ФАЁЗОВ, С. РАҲИМЖОНОВ, А. ХУДДИЕВ, Ш. РУЗИОХУНОВ, Д. САФАЕВА ва бошқалар.

ТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ РУС ЁШ ТОМОШАБИНЛАР ТЕАТРИ

25-30 ДЕКАБРЬ КУНЛАРИ

ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР МАДАНИЯТ САРОЙИДА

ЯНГИ ЙИЛ ТОМОШАЛАРИНИ ЎТКАЗАДИ

Ташкилотлар ва муассасаларнинг раҳбарларидан Янги йил томошаларининг вақтини аниқлаш учун театр маъмуриятига мурожаат қилишларини сўраймиз.

СЕРГЕЛИ РАЙОН ОШХОНАЛАР ТРЕСТИ

Янги йил кечалари ва тантаналарини ўтказиш учун

ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Янги йил кечаларини ва тантаналарини

ҚУЙИДАГИ КАФЕЛАРДА ЎТКАЗИШИНГИЗ МУМКИН:

«СИРДАРЁ» КАФЕСИ — Сергели 3 массиви. Телефон 58-42-18;

«ОТЦ» КАФЕСИ — Сергели-2 массиви. Телефон 58-46-40;

«СЕРГЕЛИ» КАФЕСИ — Ленинград кўчаси, 37-уй. Телефон 57-78-95

Заявкалар ҳар куни соат 9 дан 18.00 гача қабул қилинади.

ТОШКЕНТ РАДИОТЕХНИКА ТЕХНИКУМИ

1985-1986 ўқув йили учун

6 ОЙЛИК ПУЛЛИК ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникум кундузги ва кечки бўлимларда қуйидаги ихтисослар бўйича мутахассислар тайёрлайди: радиоаппаратсозлик, микроэлектроника қурилмаларини ишлаб чиқариш, металларга кесиб ишлов бериш.

Ўқиш рус ва ўзбек тилларида 2 январдан бошлаб олиб борилади.

Техникум адреси: Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, 20-квартал, Пограничная кўчаси, 52-уй (6, 11, 19-троллейбуслар, 94э, 69-автобуслар, 34-маршрут таксисининг «20-квартал» бекати).

93-ИХТИСОСЛАШГАН ТРЕСТИНИНГ ЎҚУВ ПУНКТИ

технологик ускуналарни монтаж қилувчи слесарь-монтажчиларни тайёрлайдиган

3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КУРСЛАРГА 8-10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ 18 ДАН 40 ЁШГАЧА БЎЛГАН КИШИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР. **Ўқишга кириш имтиҳонларсиз қабул қилинади.**

КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАРГА ОЙИГА 76 СЎМ СТИПЕНДИЯ ТЎЛАНАДИ.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

КУРСЛАРНИ ТАМОМЛАГАН КИШИЛАР 93-ИХТИСОСЛАШГАН ТРЕСТ ТАШКИЛОТЛАРИГА ИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: паспорт, ҳарбий билет, меҳнат дафтарчаси, яшаш жойидан ва саломатлиги ҳақида справка, фотосуратлар (3х4 см, ҳажмида).

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАРНИНГ КОМПЛЕКТЛАШУВИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинг: Тошкент шаҳри, Чимкент кўчаси, 17-уй («Украина» гастрономи ёнида).

театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 24/XII да **Борис Годунов.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/XII да **Рўё,** 25/XII да **Куёв.**

цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Циркда арча» Янги йил томошалари** 23, 24/XII да 13, 16, 19.30 да, 25/XII да 10, 13, 16, 19.30 да.

кино

23 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ГАГРАДА ҚИШ ОҚШОМИ» — **Санъат саройи** (катта зал, 17, 19, 20.45; телефон 44-21-34 44-21-44, 44-21-74).

«ҚАРШИ ЗАРБА» — **Санъат саройи** (кичик зал, 16, 18, 19.45), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ТЕРРОР» ОПЕРАЦИЯСИНИНГ БАРБОД БЎЛИШИ» — **Чайка** (18.30, 21.00; телефон 77-06-20).

«КЎРИНМАС ОДАМ» — **Нукус** (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.30 да, телефон 46-70-69).

«ВИЙ» — **Ватан** (16, 18, 20, 21.30; телефон 78-30-38), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ОМАДНИНГ БАҲОСИ ҚАНЧА» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01).

«БАГРАТИОН» — **Қозоғистон** (17, 20.00; телефон 35-24-92), **Дружба** (17, 20.00 телефон 66-15-75).

24 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ГАГРАДА ҚИШ ОҚШОМИ» — **Санъат саройи** (катта зал, 11, 13, 15, 17, 19, 20.45; телефон 44-21-34, 44-21-44, 44-21-74),

«ҚАРШИ ЗАРБА» — **Санъат саройи** (кичик зал, 12, 14, 16, 18, 19.45), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ТЕРРОР» ОПЕРАЦИЯСИНИНГ БАРБОД БЎЛИШИ» — **Чайка** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00; телефон 77-06-20).

«КЎРИНМАС ОДАМ» — **Нукус** (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.30 да, телефон 46-70-69).

«ВИЙ» — Ватан (12, 14, 16, 18, 20, 21.30); телефон 78-30-38) **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ОМАДНИНГ БАҲОСИ ҚАНЧА» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01).

«БАГРАТИОН» — **Қозоғистон** (11, 14, 17, 20.00; телефон 35-24-92), **Дружба** (11, 14, 17, 20.00; 12, 15, 18, 20.30; телефон 66-15-75).

«СЕВГИ АФСОНАСИ» — **М. Шайхзода номли** (11, 13.30, 18.30, 20.40; телефон 42-39-74).

«ЯККАМА-ЯККА» — **Искра** (12.30, 14, 16, 18, 20.00; телефон 39-14-59).

Халқ бадиий ҳунармандчилиги республика саноат бирлашмасининг республика моддий-техника таъминоти базаси

1986 ЙИЛНИНГ 1 ЯНВАРИДА ТУГАТИЛАДИ

Ташкилотлар томонидан қилинадиган барча даъволар 1986 йилнинг 1 январигача қуйидаги адресда қабул қилинади. 700150, Тошкент шаҳри, Чоштепа кўчаси.

Тошкент педагогика билим юрти коллективи билим юртининг собиқ директори, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, республика аҳамиятидаги шахсий пенсионер

Меҳри Шариповна ШАРИПОВАнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳуманинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Халқ депутатлари Собир Раҳимов район Совети ижроия комитетининг маданият бўлими И. Охунбобоев номидаги маданият уйининг катта методисти З. Ҳуснутдиновга отаси

Ҳуснутдин АБДУРАҲМОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТВ

душанба

23 ДЕКАБРЬ

● МТ I

17.00 «Моҳир қўллар».
17.25 «Объектив».
17.55 «Электроника ва биз».
18.25 Мультфильмлар: «Офтоб нури», «Бўғирсоқ ҳақида эртак».
18.45 «Сиз яратган боғ».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Жадаллаштириш». «Киевтрактордеталь» ишлаб чиқариш бирлашмаси намунасида олимлар ва инженерларнинг ҳамкорлиги ҳақида.
20.00 «Чумчуқчалар». Телефильм.
20.10 «Азизим Памелла». Фильм-спектакль премьераси.
21.30 «Время».
22.05 «Азизим Памелла» фильм-спектаклининг давоми.
23.10 «Дунё воқеалари».
23.25 МТ ва БР рус қўшиқлари академик хорининг концерти.

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Ўрмон хроникаси». Мультфильм.
19.00 Ритмик гимнастика.
19.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 Гандбол бўйича СССР чемпионати. Эркаклар. МАИ — МАСК.
21.15 «Меросга қолган дарё». Телефильм.
21.30 «Время».
22.05 Теннис. Дэвис кубоги. Финал. ГФР — Швеция терма командалари. ГФРдан олиб кўрсатилади.
23.05 «Братск». Ҳужжатли фильм.
23.15 Трамплиндан сакраш бўйича халқаро мусобақалар. ГДРдан олиб кўрсатилади.

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Ўсмир ва қонун».
18.45 «Паррандачилик: тажриба ва муаммолар».
19.00 «Машҳур ўрдакча Тим». Қўғирчоқ фильм.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Советский воин». Тележурнал (рус.).
20.30 «Ахборот».
20.50 Телевизион новеллалар театри, Абдулла Қаҳҳор ҳикоялари.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Дима Горининг мартабаси». Бадиий фильм.
23.40 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

9.00 —15.30 МТ II
18.10 Кўрсатувлар программаси.
18.15 Назарий механика. 1-машғулот.
19.15 «Қиз турмушга чиқяпти». Телефильм.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 География. СССР транспорти.
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбекистон ССР тарихи. 60—70-йилларда Ўзбекистон ССРни социал-иқтисодий ва сиёсий ривожлантириш.
21.30 МТ II

сешанба

24 ДЕКАБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Азизим Памелла». Фильм-спектакль.
12.05 «Бодра смяна» болалар хори ижро этади. Софиядан олиб кўрсатилади.
12.35 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб». Телефильмлар.
16.05 «Д. Шостакович. 4- квартет». Фильм-концерт.
16.35 М. Шолохов. «Очилган қўриқ». Романдан парчалар.
17.10 «Болаларга ҳайвонлар ҳақида».
17.40 «Ўрмонлар камайиб қолмасин деб...»
18.00 Россияда 1905—1907 йиллардаги революциянинг 80 йиллигига. «Қўлга қурол олинг, ўртоқлар!».
18.30 Балет ёш артистларининг концерти.
19.00 «КПСС Марказий Комитетининг лойиҳаларини муҳокама қиламиз». ВАСХНИЛ президенти, академик А. А. Никонов сўзи.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Т. Хренников. Скрипка ва оркестр ижроси учун 1- концерт.
19.50 КПСС XXVII СЪЕЗДИ ОЛДИДАН. ЛАТВИЯ ССР ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.
21.30 «Время».
22.05 «Олам кинокамера кўзгусида».
22.55 «Дунё воқеалари».
23.10 «Ҳаммаси сен ҳақингда...». Фильм-концерт премьераси.
23.40 «Музей ва кўргазма заллари бўйлаб». Васнецов музейи.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Бу айтарли осон эмас». Ҳужжатли фильм.
9.35, 10.40 Тарих. 5-синф. Қадимий Греция афсоналари.
10.00 Аҳолига ёнғиндан сақланиш ҳақида. «Шунчаки...» Илмий-оммабоп фильм.
10.10, 13.55 Француз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
11.05 Ихтисослаштирилган ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. Эстетик тарбия. В. Розов суҳбати. 2-кўрсатув.
11.35 Жузеппе Верди сири.
12.40 «Шахмат мактаби».
13.10 Т. Табидзе поэзияси.
14.25 «Дарсдан сўнг». Тележурнал.
15.10 «В. В. Маяковский театри», Телеспектакль. 1-қисм.
16.10 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.45 Мультфильм.
18.55 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
19.40 «Қаҳрамонона касб кишилари». Ҳужжатли фильм.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Халқаро панорама».
21.30 «Время».
22.05 «Қизил палатка». Бадиий фильм. 1-серия.

● ЎзТВ I

7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 «Тонгги тароналар».
8.00 «Пионер телетайпи».
8.10 «Дилдан куйлаб, ўйна қувнаб».
8.30 «Ахборот».
9.00 «Денгиздан эсган шамол». Телефильм.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Тенгдошларинг ижодидан».
18.40 «Музикали магазин». Мультфильм.
18.55 «Фан-техника тараққиёти». «Фан—ишлаб чиқаришни интенсивлаштиришнинг асосий резерви» (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Миллионлар ленинча университети». «Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш— давр талаби».
20.15 «Рассом Р. Чориев». Телефильм.
20.30 «Ахборот».
20.50 ЎзССР Давлат телерадиоси камер оркестрининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 К. Яшин. «Инқилоб тонги». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли. Танаффус пайтида— «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.

● ЎзТВ II

9.00 —16.15 МТ II
18.10 Кўрсатувлар программаси.
18.15 Физика. Ёруғликнинг квант назарияси.
19.00 Рус тили —мактабгача ёшдаги болалар учун. Мактабгача ёшдаги болаларни рус тилида сўзлашишга ўргатиш жараёнида тарбиявий масалаларни ҳал этиш (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 Ритмик гимнастика.
20.05 Ўқитувчи экрани.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Мангу гўзал Сибирь». Телефильм.
21.00 «Ҳушёрлик—ҳаёт нормаси». «Алкоголь ва оналик».
21.30 МТ II

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и Ташгорсовета.

(Газета бир йилда 300 марта чиқади).

БИЗНИНГ АДРЕС:
700047, ТОШКЕНТ ШАҲРИ,
ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар: секретариат — 33-57-02: бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 33-08-74; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-55-39; Совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари— 32-55-32; хатлар — 33-29- 70; эълонлар бўлими— 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р—12705. А—2293. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.